

Svenska Jägareförbundet

VERKSAMHETSBERÄTTELSE OCH ÅRSREDOVISNING 2015

**Styrelsen och generalsekreteraren
för Svenska Jägareförbundet
Org. nr 802001-6658
får härmed avge årsredovisning för år 2015**

INNEHÅLL

Svenska Jägareförbundets styrelse	4
Ordföranden och GS har ordet	5
Verksamhetsberättelse	
– Inledning	6
– Ändamål och vision	7
– Jägareförbundets regioner	8
– Funktionen Jakt och viltförvaltning	10
– Förbundsstyrelsens råd	28
– Funktionen Opinion och kommunikation	30
– Intressebevakning och juridik	43
– Funktionen Utbildning	44
– Funktionen Medlem	46
– Öster Malma	47
– Jägareförbundet Service AB, Sveriges vildnad	48
– Svensk Våtmarksfond	49
Årsredovisning	
– Ekonomi	50
– Fem år i sammandrag	52
– Resultaträkning	53
– Balansräkning	54
– Kassaflödesanalys	56
– Noter med redovisningsprinciper och bokslutskommentarer	57
– Revisionsberättelser	63
– Underskrifter	66

Svenska Jägareförbundet

SVENSKA JÄGAREFÖRBUNDETS STYRELSE

Björn Sprängare
ordförande

Torbjörn Larsson
1:e vice ordförande

Torbjörn Lövbom
2:e vice ordförande

Rolf Annerberg

Peter Eriksson

Folke Fagerlund

Anders Iacobæus

Angelica Johansson

Sven Lindén

Britt-Marie Nordquist

Björn Sundgren
arbetstagarrepresentant

ORDFÖRANDE OCH GS HAR ORDET

Svenska Jägareförbundets förändringsarbete har gett många positiva effekter i den svenska viltförvaltningen under 2015. Med en allt snabbare omvärldsförändring genom bland annat digitalisering och teknikutveckling samt en stark urbanisering ställs förbundet inför nya krav de kommande åren. Vi bedömer att vi står väl rustade för dessa utmaningar - vi har en värdefast, kompetent och stabil organisation och vi har en god förankring i medlemsleden för förbundets viktigaste strategiska mål. Ett fortsatt starkt engagemang från våra förtroendevalda är avgörande för att målen ska nås.

Bland årets framgångar vill vi lyfta fram vårt fokuserade arbete med rovdjursförvaltningen som gav ett positivt beslut och genomförande av licensjakt på varg tidigt under 2015. Av 2016 års erfarenhet vet vi att striden inte är över, men vi närmar oss målkrakan, ett resultat av förbundets målmedvetna arbete. Vårt fokusprojekt med kronvilt är en annan framgång där vi tar fram fakta och omsätter den till utbildning för jägarna och ansvariga förvaltare. En tredje stor framgång var att Mårdhundsprojektet tilldelades priset som en av EU:s bästa LIFE-projekt den 4 juni 2015. Regeringens förslag avseende fjälljakten får ses som en delseger, vilken vi hoppas få praktisera under kommande jaktsäsong.

Fler och fler går Jägareförbundets utbildningar. Under året har antalet utbildningar, aktiviteter och deltagare ökat markant. Vår jägarskola fortsätter inspirera nya jägare. Många jägare vill fortsätta förkovra sig genom vår utbildning i viltundersökning, viltvård, tillvaratagande, skytte och till jaktledare. Våra utbildningar är efterfrågade och har ett mycket gott renommé.

Vår kommunikation och opinionsbildning har under året fått ett ökat genomslag. Förbundets webbsidor är bland de 50 mest välbesökta i Sverige. Svensk Jakt är den enda jakttidning som ökar i antal under 2015. Vi har ett kommunikatörsnätverk som börjat fungera och engagemanget ökar. Vi är inte nöjda, vi kan bli bättre, tydligare och mer målinriktade samt fortsätta utveckla vår digitala förmåga.

Antalet betalande medlemmar ökar. Våra jaktliga framgångar får genomslag och gör det lättare att värva nya medlemmar. Det är glädjande att se att antalet kvinnliga medlemmar fortsätter att öka i förbundet, vårt JAQT-nätverk engagerar och inspirerar många nya. Men, vi får inte luta oss tillbaka i medlemsarbetet, vi måste hålla i och fortsätta värva medlemmar.

Vi har under 2015 fortsatt satsningen på att bli en attraktivare och effektivare organisation. Detta har vi gjort genom ökade satsningar på ledar- och medarbetarskap, befästande av vår värdegrund och tydligare fokus på våra mål. Vi ser resultatet bland annat i 2015 års medarbetarundersökning och att många kvalificerade söker sig till förbundet.

Vår ekonomi är nu i balans, vi har återställt kapital och har en god likviditet. Vi har också en ökad omsättning i Jägareförbundets servicebolag och besöksrekord på Öster Malma.

Vi känner att vi med stolthet kan säga att Svenska Jägareförbundet ger dig som medlem en stark, kompetent och trovärdig röst i främjandet av den svenska jakten. Vi vill avslutningsvis tacka dig - för att du som medlem, förtroendevald eller tjänsteman gör detta möjligt!

Björn Sprängare
förbundsordförande

Bo Sköld
generalsekreterare

INLEDNING

Svenska Jägareförbundet är en ideell förening som bildades 1830 och är en demokratiskt uppbyggd organisation av folkrörelsekaraktär. Jägareförbundet består av enskilda medlemmar som är organiserade i 22 till förbundet anslutna länsjaktvårdsföreningar. Föreningarna delar i sin tur in sin verksamhet i 339 jaktvårdskretsar. Föreningarna och kretsarna är självständiga juridiska personer med sina respektive styrelser och årsstämmor. Föreningarna utövar sitt inflytande i förbundet genom valda stämmoombud på Jägareförbundets årsstämma. Mellan Jägareförbundet och länsjaktvårdsföreningarna råder inget koncernförhållande eller annat formellt ägandeförhållande. Bindningen är av federativ art.

Förbund

Utöver medlemmar, länsjaktvårdsföreningar, jaktvårdskretsar och förbundet är cirka 2 000 lokalorganisationer anslutna till Svenska Jägareförbundet.

Länsjaktvårdsföreningar

Jägareförbundets styrelse består av ordförande, nio ledamöter samt en representant för arbetstagarna. Generalsekreteraren ingår inte i styrelsen men är föredragande vid styrelsens sammanträden. Generalsekreteraren leder tjänstemannaorganisationen som består av cirka 110 anställda som finns lokalt representerade i hela landet.

Jaktvårdskretsar

Jaktetik – en central del av vår vardag

Svenska Jägareförbundet anser att jaktetik är en central fråga som vi ständigt måste arbeta med för att säkerställa trovärdighet, samhällets acceptans och därmed främja de svenska jakttraditionerna. Våra jaktetiska riktlinjer samlar vi i följande fem ställningstaganden:

1. Vi respekterar viltet, naturen, människan och samhället
2. Vi vårdar en naturresurs på ett hållbart sätt
3. Vi vårdar jaktens namn och rykte
4. Vi söker och förmedlar kunskap
5. Vi är noga med säkerheten

Vår värdegrund – inte bara ord utan ett sätt att vara

Våra ledord är Öppenhet, Respekt och Ansvar.

Svenska Jägareförbundet är öppet för alla. Vi värdesätter nya idéer och konstruktiv kritik som en viktig del i demokratin och utvecklingen av förbundet. Vi bjuder in till att fler ska få uppleva jakt och viltvård, på så sätt ökar vi omvärldens kunskap om samspelet mellan vilt, människa och samhälle. Vi är stolta över att företräda Jägareförbundet i allt det vi gör och står för.

Vi har respekt för viltet, människan och naturen samt har klara jaktetiska riktlinjer. Vi arbetar för att bevara och utveckla den svenska jakten och viltvården, nu och för kommande generationer. Genom kunskap, erfarenhet och tydlighet skapar vi förtroende i vår omgivning, vilket är avgörande för den svenska jaktens framtid. Vi respekterar och stödjer varandra för förbundets bästa.

Vi tar gemensamt ansvar för utvecklingen av Svenska Jägareförbundet. Vi tar samhällsansvar genom att visa vår sakkunskap och professionalism, samt genom en väl förankrad organisation. Vårt eget ansvar är grundläggande, men som individer tar vi också ansvar för helheten så att vision, mål och medel hänger ihop.

JÄGAREFÖRBUNDETS ÄNDAMÅL OCH VISION

Vårt grundläggande ändamål skapades redan 1830 då vi bildades och i och med det blev landets första jakt-, vilt- och naturorganisation. Omsorgen om de vilda djuren var skälet. Viltstammarna utarmades på den tiden på grund av ett för högt jakttryck. Det grundläggande ändamålet ligger fast, men är idag än mer utvecklat. Vi är en tydlig jägarorganisation men med naturvården i centrum. Vi arbetar utifrån en stor respekt för viltet, naturen, människan och samhället som kan sammanfattas i orden hänsyn och balans.

Svenska Jägareförbundet ska genom en riksomfattande organisation bestående av länsjaktvårdsföreningar och jaktvårdskretsar, i samverkan med myndigheter och andra organisationer, ta tillvara medlemmarnas intressen för natur, jakt och viltförvaltning genom:

- Att sprida kunskap om vilt och arbeta för ökad förståelse för människans ansvar för naturen.
- Att arbeta för biologisk mångfald med artrika och livskraftiga viltstammar i ett hållbart ekosystem.
- Att arbeta för att viltets behov av variationsrika och produktiva miljöer blir tillgodosett.
- Att föra fram jaktens stora värde för människors livskvalitet samt viltet som en förnyelsebar naturresurs.
- Att arbeta för en långsiktigt hållbar jakt bedriven utifrån god kunskap om viltförvaltning och hög etik.
- Att lokalt, nationellt och internationellt arbeta för den svenska jakttraditionen och för jaktens framtid.
- Att erbjuda god medlemservice.

Vi är partipolitiskt obundna. Verksamhetens kvalitet främjas av hög integritet och en demokratisk organisation som ska vila på ett stort mått av förankring och transparens. Att medlemmar, förtroendevalda och tjänstemän strävar mot samma mål är en förutsättning för en väl fungerande verksamhet. Därför måste vår organisation utvecklas kontinuerligt och en modern och god arbetsmiljö säkerställas. Mångfald vad avser kön, etnicitet och kompetens ska eftersträvas.

Visionen är lika enkel som tydlig:

"Svenska Jägareförbundet ska med kraft och kunskap leda och utveckla den svenska jakten och viltvården."

Utifrån visionen bygger vi vår verksamhet och arbetar mot gemensamma mål.

”

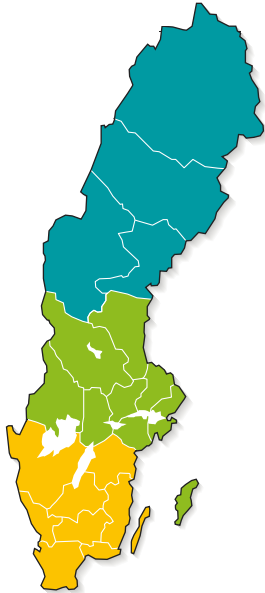
"Vi arbetar utifrån en stor respekt för viltet, naturen, människan och samhället som kan sammanfattas i orden hänsyn och balans."

Torbjörn Lövbom

”

JÄGAREFÖRBUNDETS REGIONER

Verksamheten i regionerna präglas av fortsatt samarbete och koordinering med förbundets länsföreningar. Implementeringen av det nya arbetssättet har nu nått ut till merparten av våra länsföreningar och i vissa fall även ut på krets nivå.

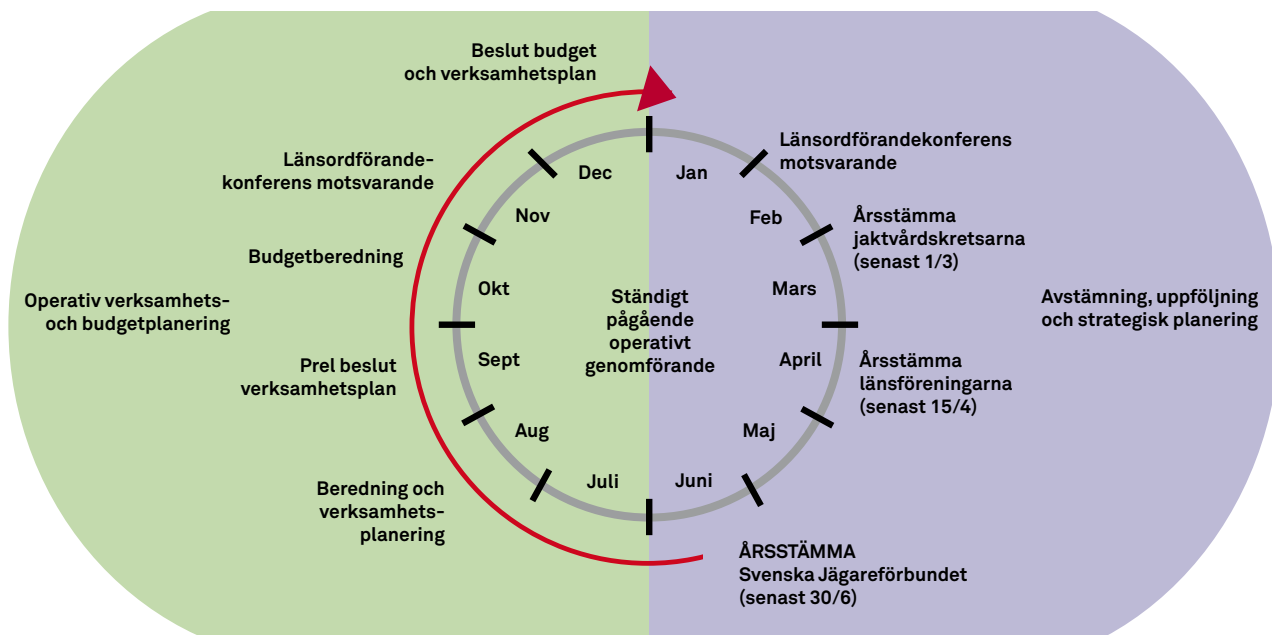
Regionernas fältpersonal utgör en viktig kugge i denna förändringsprocess. Arbetssättet bedöms underlätta och effektivisera samordningen för att uppnå förbundets strategiska och operativa mål.

Samarbete och samverkan

Samarbetet med länsföreningarna och länens viltförvaltningsdelegater är omfattande men behoven varierar av naturliga skäl i de tre regionerna. Samverkan med länsstyrelser, myndigheter och andra organisationer är en viktig del i regionernas arbete och en nyckel till framsynt viltförvaltning.

Samverkan har utvecklats och intensifierats inom flera områden. På regionnivå sker samverkan med skogsbrukets viltgrupp i två av förbundets tre regioner. Mer intensifierad samverkan med Latbrukarnas riksförbund (LRF) på regionala och lokala nivåer har inletts i flera län.

Förbundets arbete inom ramen för flerartsförvaltning är i sin linda och det är uppenbart att behovet är stort och ökande då allt fler klövviltsarter etablerar sig över större ytor i södra och mellersta Sverige. Regionerna och dess fältpersonal spelar en mycket viktig roll i dessa samverkansforum för att lyfta fram jakten och viltförvaltningen.

Regionråden

Regionråden är nu etablerade och dessa är, och kommer även i framtiden vara, viktiga forum för alla inblandade parter. Under året har deltagandet utökats där förutom länsordföranden, länsansvariga konsulenter och regionchefen även representanter från förbundsstyrelse och förbundets valberedning deltagit.

Regionråden genomförs så de på ett naturligt sätt faller in i förbundets årscykel i verksamhetsplaneringen. Regionråden ger länsföreningarna möjligheter till mycket viktiga informations- och erfarenhetsutbyten. Inom två av regionerna har regionala satsningar mellan ingående län genomförts under de senaste åren och dessa har varit mycket uppskattade och framgångsrika.

Älgförvaltningen

Inom viltförvaltningen har älgförvaltningen varit prioriterat i samtliga regioner och arbetet har bland annat omfattat utbildning av företrädare i förvaltnings-systemet. Analyser av genomförda spillningsinventeringar och av genomförd älgjakt som ställs mot skötselområdenas och älgförvaltningsgruppernas skötsel- och förvaltningsplaner är viktiga delar av arbetet. Inom regionerna har vi arbetat intensivt för att samverkan och samråd med alla brukarorganisationer skall ske på ett bra sätt. Detta är uppgifter som upptar en betydande del av fältpersonalens tillgängliga tid.

Region Norr

I den norra regionen har arbetet med att förändra reglerna för fjälljakten krävt resurser. En strävan har varit att få till stånd en jakt med ett regelverk liknande vad som gäller i våra grannländer, det vill säga att fast boende i landet får förtur till jakten.

Region Mitt

I den mellersta regionen har förberedelserna och genomförandet av 2015 års vargjakt varit mycket omfattande och lärorikt. Det samlade arbetet i regionen, tillsammans med länsföreningarnas och berörda länsstyrelser och jaktlag med jägare, har genomförts på ett mycket bra sätt. Jakten genomfördes på ett jakt-etiskt sätt och förbundet har fått ytterligare värdefulla kunskaper om jakt på varg.

Region Syd

I södra Sverige har vildsvinsfrågan, omfattande bland annat information och utbildningar, hanterats på ett sätt som för närvarande bedöms ha gett en vildsvinsstam i bättre balans. Arbetet inriktas på att fortsatt främja lokal samverkan, vilket är nyckeln till att kunna hantera vildsvinsfrågan. I Västsverige har förbundet tillsammans med Göteborgs stad, LRF och Skogssällskapet arbetat aktivt med vildsvin i tätort. Här finns behov av fortsatt kompetensuppbyggnad inom förbundet, såväl bland fältpersonal som inom länsföreningar och kretsar.

I alla dessa verksamheter spelar personalen i fält en viktig roll för att förmedla efterfrågade kunskaper till alla aktörer i viltförvaltningen. Efterfrågan från allmänhet och jägare ökar ständigt och omfattar främst rådgivning och stöd i enskilda ärenden.

”

"Regionråden är nu etablerade och dessa är, och kommer även i framtiden vara, viktiga fora för alla inblandade parter."

Peter Eriksson

”

FUNKTIONEN JAKT OCH VILTFÖRVALTNING

”

"Resultaten visar att planerna är såväl relevanta som adaptiva. Problemet är att jägarna inte klarar av att nå avskjutningsmålen. Vi behöver bli bättre på att jaga kronvilt."

Folke Fagerlund

”

Arbetet med de fastställda målen för 2015:

• **Har vi genom fokusprojekten kron- och dovilt tagit fram riktade förvaltningsutbildningar.**

Under året tvingades vi till omprioriteringar i detta arbete då starkt fokus riktades på kronviltet av både myndigheter och intresseorganisationer. Då dessutom alla data indikerade att avskjutningen sänkte tätheten i de tätaste populationerna av dovilt togs beslutet att flytta fram dovilt som fokusområde till 2017.

I början av 2015 fick Naturvårdsverket ett regeringsuppdrag att utreda kronviltsförvaltningen. Det stod tidigt klart att förbundet var i princip ensamt om att förorda fortsatt reglerad jakt på kronvilt framför en allmän jakt. Ett målmedvetet arbete och omfattande faktainsamlade ledde dock till att Naturvårdsverket under hösten avrapporterade regeringsuppdraget med slutsatsen att aktiv förvaltning (reglerad jakt) är att föredra framför passiv förvaltning (allmän jakt).

Den inledande fasen i fokusprojekt kronvilt syftade till att utvärdera förvaltningen av kronvilt i landet. Samtliga kronskötselplaner gick igenom och utvärderades. Resultaten visar att planerna är såväl relevanta som adaptiva. Problemet är att jägarna inte klarar av att nå avskjutningsmålen. Vi behöver bli bättre på att jaga kronvilt. Även jägares och markägares attityder till kronvilt analyserades. Generellt så är det mycket få som upplever sig ha problem och skador orsakade av kronvilt. Lokalt kan dock problematiken för enskilda markägare vara mycket stor. Nationellt är således kronviltet och de skador det orsakar ett begränsat problem, lokalt kan det dock finnas stora problem som behöver åtgärdas och hanteras.

De inledande resultaten av fokusprojektet redovisades vid ett seminarium på Öster Malma före sommaren. Under hösten samverkade såväl fältpersonal som personal från Nationella kansliet samt externa konsulter om att ta fram en utbildning utifrån resultaten i fokusprojektet. Utbildningen är mycket omfattande och förbundets personal har genomgått internutbildning i materialet. Utbildningen erbjuds i förbundets regi under våren 2016. Inom fokusprojektet har också ett simuleringsverktyg för kronviltsförvaltning tagits fram, "Kronfrode".

• **Har vi utvärderat och fastställt inventeringsmetoder för kronvilt och vildsvin.**

Inventeringsmetoder för kronvilt och vildsvin har under 2015 utvärderats av en extern konsult. Förbundet bedömer att det skulle vara för omfattande att införa flera inventeringsmetoder för både kronvilt och vildsvin samma år. Inventeringsmetoder för kronvilt måste dessutom införas inför hösten medan metoder för vildsvin sannolikt kan etableras under hela året då jakten pågår året runt. Med tanke på omvärldens fokus på kronvilt har förbundet prioriterat att införa inventeringsmetoder för kronvilt under 2016. Utifrån utvärderingar har förbundet valt att införa tre olika inventeringsmetoder: 1. En nationell kronobs som görs i samband med älgobsen. 2. Ett försök i tre län (Kronoberg, Södermanland och Västerbotten) med klövviltsobs. 3. En metodik för simultanräkning av kronvilt i samband med brunst eller på foderplatser.

Införandet av olika inventeringsmetoder för kronvilt har möjliggjorts av arbetet med ett nytt Viltdata.se. Tidigare kunde endast observationer av älg samlas in. Förbundet bedömer att lanseringen av nya Viltdata.se och nya inventeringsmetoder för kronvilt ger stora samordningsvinster.

• **Har vi en ökad inrapportering i nya Viltdata, genom bland annat riktad utbildning till alla jaktvårdskonsulenter.**

Det nya Viltdata.se är nu färdigbyggt och etableras i organisationen under 2016. Vi kan därför ännu inte mäta om vi har en ökad inrapportering förrän nästa år. Förbundets personal har genomgått en första nationell introduktion och en mer detaljerad utbildning av personal på regionnivå genomfördes i februari 2016.

• **Har vi etablerat inventeringsmetoden Rovdjursobs som förvaltningsverktyg.**

Förbundet träffade vid halvårsskiftet ett ettårigt avtal med Naturvårdsverket om inventering av stora rovdjur. I avtalet ingår en del som innebär att den rovdjursobs som samlas in i samband med älgobs årligen ska rapporteras av förbundet, främst som stöd till viltförvaltningsdelegationer och länsstyrelser. Under året har även en utvärdering gjorts som påvisar att data för främst björn och lo håller måttet för användning på länsnivå.

En första utvärdering av de delar av avtalet som rör ökad inrapportering från jägarna till Skandobs gjordes vid årsskiftet. Resultaten visar att inrapporteringen ökat markant i Mellansverige. I region syd är organisationen ännu inte helt färdig och i norr upplevs vissa problem i samarbetet med länsstyrelserna om just inventering av stora rovdjur.

• **Har vi beståndsreglerande jakt på varg.**

Efter en lång rad juridiska turer kunde licensjakt på varg genomföras i fem olika delområden 2015. Två områden i Värmland, två i Dalarna och ett i Örebro län. Jakten började den 16 januari och den sista vargen sköts den 1 april. Totalt fälldes det 46 vargar av en tilldelning på 44. Att två vargar fler än vad som tilldelats fälldes berodde på att länsstyrelsen i Örebro tilldelade en extra varg på grund av att en mycket kraftigt skabbangripen varg sköts som avräknades samt att man i Dalarna sköt en varg från ett angränsande revir och därför utökades tilldelningen i det avsedda reviret med en varg.

Jakten genomfördes mycket effektivt och välordnat och en stor andel av vargarna sköts för hund. Ingen nämnvärd skadskjutningsproblematik fanns och jägarna fick beröm från SVA för väl utfört skytte.

• **Har vi ökat kompetensen för delegaterna inom alla viltförvaltningsdelegationer och huvuddelen av älgförvaltningsgrupperna.**

Förbundet har under 2015 haft kontakt med samtliga viltförvaltningsdelegationer samt utbildat och föredragit fakta för en bred majoritet av dem. Samverkan med viltförvaltningsdelegationerna och länsstyrelserna har under året förbättrats och intensifierats avsevärt, särskilt i vargområdet.

Förbundet har under 2015 träffat samtliga älgförvaltningsgrupper i landet (149 stycken) för utbildning. Samtliga ledamöter i älgförvaltningsgrupperna (sex stycken) har dock inte deltagit. Mandatperioden för ledamöterna i nästan samtliga älgförvaltningsgrupper gick ut under 2015 så många nya ledamöter tillkom under året där extra utbildningsinsatser krävdes.

Förbundet prioriterade också under 2015 att marknadsföra och utbilda i simuleringsprogrammet "Älgfrode". Vid årets slut hade 147 av de 149 älgförvaltningsgrupperna laddat ner programmet.

”

"Jakten genomfördes mycket effektivt och välordnat och en stor andel av vargarna sköts för hund."

Björn Sundgren

”

JAKT OCH VILTFÖRVALTNING

”

”Ett prioriterat område inom hundverksamheten är att arbeta för att behålla vår svenska tradition med löshundsjakt.”

Britt-Marie Nordqvist

”

• **Har vi en etablerad organisation och målsättningar för hundverksamheten.**

Nationella hundgruppen som arbetar på fältet i regionerna har under året ytterligare analyserat hundverksamheten och kommit fram till att de tre mest prioriterade områdena inom hundverksamheten är att:

- Arbeta för att behålla vår svenska tradition med löshundsjakt - göra det till ett kulturarv!
- Se till att det finns bra eftersöksekipage för ordinarie jakt för alla jaktformer (grunden för kravet från NVR och allmänna uppdraget).
- Genom Svenska Kennelklubbens (SKK) jakthundskommitté stärka samarbetet med jakthundsklubbarna samt kunna påverka jakten med hund på ett för förbundet viktigt sätt.

När det gäller mentaltester så är förbundet öppen för Svenska Kennelklubbens Beteende och personlighetsbeskrivning hund (BPH), Barbro Börjessons mentaltest och även för Svenska Brukshundsklubbens test. Respektive län bestämmer vilken test som ska användas. En förändring som också kom till stånd under 2015 är att hägn tester (oavsett viltslag) administreras och hanteras av SKK för att möjliggöra införandet av data till SKK:s hunddata. Förbundets inverkan på detta sker via jakthundskommittén.

• **Har vi inventerat och utvärderat blyfria ammunitionsalternativ.**

Under 2015 har förbundet undersökt graden av fragmentering och metallhalter i viltkött från de blyfria ammunitionsalternativ som finns att tillgå. Resultaten visar inte på några förhöjda kopparhalter från expanderande kopparkulor som är avsedda att hålla samman. Däremot fragmenterar hagel tillverkade av såväl vismut som volfram (de senare marknadsförs som ”tungsten”) och ger förhöjda halter av tungmetall i viltköttet. Precis som för bly kan problemen lösas genom skottrensning, alternativt använder man stålhagel.

Förbundet har upplevt en tydlig förändring i attityderna till blyfri ammunition sedan 2014, vilket även tycks avspelas i försäljningssiffror från handeln. Förbundet har sammanfattat kunskapsläget om miljö- och hälsoeffekter av bly i ammunition på: <http://jagareforbundet.se/jakten/kotthantering/> Där finns även beskrivningar av hur man skär rent, hur man väljer blyfri ammunition, med mera.

Vidare har Jägareförbundet under 2015 fört en aktiv dialog med svenska myndigheter som Naturvårdsverket och KEMI, samt ammunitionsindustrin och vapenhandlarbranschen för att öka kunskapen om potentiella effekter av ammunitionsbly och behov av åtgärder och produktutveckling. Förbundet har även fört motsvarande dialog med utländska jägarorganisationer, och tagit en aktiv roll inom arbetet med ammunitionsbly inom den europeiska jägarfederationen FACE.

• **Har vi säkerställt fortsatt handel med sälprodukter.**

2009 införde EU ett förbud mot handel med sälprodukter. Skälet till att handelsförbudet infördes var inte att sälstammarna var hotade, motivet var istället att den yrkesmässiga säljakt som bedrivs i Nordatlanten ansågs vara oetisk. Inledningsvis gjordes undantag för sälprodukter från den säljakt som bedrivs av inuiter på Grönland och i Kanada samt för produkter från säljakten i Sverige och Finland. Världshandelsorganisationen, WTO, meddelade 2014 att man ansåg att det svenska och finska undantagen från handelsförbudet var diskriminerande. Trots ett intensivt arbete från Sveriges och Finlands regeringar tillsammans med Svenska

Jägareförbundet och FACE för att rädda det nordiska undantaget, beslutade EU 2015 att ändra sitt regelverk och ta bort undantaget för Sverige och Finland. Detta medförde att från och med den 15 oktober 2015 får inte längre produkter från fällda sälar säljas inom EU. Det enda undantaget från detta är produkter som kommer från sälar fällda av inuiter på Grönland och i Kanada. Handelsförbudet påverkar däremot inte möjligheten att jaga säl.

• **Har vi förhindrat nya EU-begränsningar för jaktvapen och ammunition.**
Svenska Jägareförbundet har arbetat intensivt på såväl nationellt plan som inom EU tillsammans med NJS och FACE för att motverka omotiverade förändringar av EU:s vapendirektiv.

Förbundet har tillsammans med andra större skytteorganisationer samarbetat om ett gemensamt yttrande till regeringen avseende EU-kommissionens förslag. Förbundet har träffat Sveriges inrikesminister personligen tillsammans med vapenhandlarna. Förbundet har engagerat sig i FACE Firearms Expert Group och tillsammans med andra intressegrupperingar inom EU (vapentillverkare, ammunitionstillverkare, samlare och skyttar) arbetat fram en strategi som vi alla samarbetar efter. Förbundet har också deltagit i en hearing som arrangeras av EU-parlamentets ansvariga kommitté och fört fram Europas jägares synpunkter i parlamentet. Arbetet pågår för närvarande inom EU och något färdigt förslag kan inte förväntas före sommaren 2016. När och om förslaget beslutats inom EU ska det implementeras i Sverige. Förbundet fortsätter bevaka frågan.

• **Har vi en tillåten småskalig försäljning av vildsvinsprodukter.**
Motståndet mot att tillåta småskalig försäljning är relativt kompakt från tjänstemän på jordbruksverket och valda delar av departementet. Vi har därför inte lyckats komma vidare med frågan.

• **Har vi i alla län med vildsvin arbetat för att uppnå samverkan med markägare och arrendatorer (LRF).**

Under 2015 aktualiserades samverkansfrågorna med LRF då en motion till deras årsstämma föreslog kraftiga inskränkningar i det allmänna uppdraget. Motionen fick inget gehör av stämman men med anledning av detta träffades de två förbundsledningarna under hösten för att finna formerna för en förbättrad samverkan och dialog. Vid mötet nåddes enighet om att vi ofta felaktigt förstorar upp regionala och lokala problem till nationell nivå. Som en direkt följd av denna samsyn startades ett antal regionala samverkansprocesser upp. Nu finns en regional process inledd i Södermanland och en i Västra Götaland. Planeringen fortgår för en liknande process i sydöstra Sverige.

Under hösten inleddes en liknande process med skogsägarföreningar och skogsbolag för att försöka hitta samverkansformer och en fungerande dialog i älgfrågorna. Som ett resultat av mötet träffades en överenskommelse om att föryngra mer med tall på tallmark och inrätta en ny grupp som ska försöka lösa problem där markägarsidans utslagsröst använts eller där man hotat att använda den. Gruppen har startat upp sitt arbete och undersöker för närvarande vilka grupper som upplever någon sorts problem med utslagsrösten.

”

"Svenska Jägareförbundet har arbetat intensivt på såväl nationellt plan som inom EU tillsammans med NJS och FACE för att motverka omotiverade förändringar av EU:s vapendirektiv."

Torbjörn Larsson

”

JAKT OCH VILTFÖRVALTNING

Älgförvaltning

I norra Sverige har det under 2015 genomförts älgförvaltningsmöten vid 84 tillfällen, omfattande totalt 1 869 personer. Förutom ledamöter i älgförvaltningsgrupper har även intresserade jägare och markägare från älgskötselområden deltagit.

Samtliga älgförvaltningsgrupper har vid något tillfälle under året kontaktats för diskussioner och rådgivning rörande förvaltningsfrågor och planarbete. I Jämtland och Västernorrland har samtliga älgförvaltningsgrupper genomgått en två-dagars utbildning. Samtliga älgskötselområden har i sin tur erbjudits utbildning av respektive älgförvaltningsområde. Förbundet har arbetat med att öka älgstammens kvalitet i regionen, och förbundets tjänstemän har granskat och yttrat sig över samtliga älgförvaltnings- och älgskötselplaner.

I Västerbotten har referensgruppsmöten med företrädare för samtliga älgförvaltningsgrupper och älgskötselområden genomförts, medan gemensamma möten (jägare, markägare, länsstyrelser) genomfört för samtliga älgförvaltningsgrupper i Norrbotten. I Västerbotten har också en gemensam arbetsordning för älgförvaltningen i länet tagits fram i samverkan med markägarsidan, vilken har fastställts av länsstyrelsen.

I de fyra nordligaste länen har Jägareförbundet, tillsammans med markägarna och länsstyrelsen, under 2015 gemensamt planerat för en utbildning av samtliga delegater i älgförvaltningsgrupperna. Denna utbildning genomförs under inledningen av 2016.

Utöver detta har älgförvaltningsfrågor hanterats vid möten med viltförvaltningsdelegationer, skogsbruksträffar och de skogliga sektorsråden. Utbildning och information har lett till att man i förvaltningen har fått en ökad kunskap och förståelse för förvaltningens underlagsdata och principer. Till exempel så har andelen årskalv i avskjutningen ökat inom regionen.

I mellersta delen av landet kan det stödjande arbetet indelas i två huvudområden. Samtliga älgförvaltningsgrupper har inbjudits till särskilda utbildningstillfällen som genomförts vid en eller flera platser per län. Samtliga regionens älgförvaltningsgrupper har varit representerade vid utbildningarna. Vid dessa har avhandlats bland annat uttolkning av inventeringsdata, övergripande frågeställningar avseende älgförvaltningsplaner, spillningsinventering och älgsimuleringsprogram. En generell och i stora delar av landet uppskattad rådgivning var foldern "Låt kalvjakten styra", tryckt i 17 000 exemplar och spridd i hela landet. Den har används flitigt av ÄFG, ÄSO och andra.

I framförallt Värmland var behovet stort av ökad andel kalv i avskjutningen och där har förvaltningsrådgivningen bidragit till att andelen kalv av fällda älgar ökat från de senaste tre årens medelvärde, 43 procent, till att vid älgjakten 2015/2016 ökat till 48 procent och där jakttiden pågick fram till 29 februari med möjlighet att ytterligare öka andelen kalv i avskjutningen.

Det andra huvudområdet var specifik rådgivning till älgförvaltningsgrupper som särskilt efterfrågats. Det är rådgivning avseende älgförvaltningsplaner, tolkning av inventeringsresultat, med mera.

Inom regionen har 44 älgförvaltningsområden omfattande 4,3 miljoner hektar, helt eller delvis genomfört spillningsinventering av älg, där uttolkning av dessa resultat är en viktig del av rådgivningen. Inom regionen har älgförvaltningsinformation/utbildningar genomförts vid totalt 92 tillfällen. Sammantaget vid information/älgförvaltningsutbildning har inom region mitt deltagit 3 079 personer. Föredrag om älgförvaltning har hållits för viltförvaltningsdelegationer och älgförvaltningsgrupper i Södermanlands och Värmlands län.

I den södra delen av landet har nästan samtliga län genomfört riktade utbildningar mot ÄFG. I vissa län har det på grund av interna problem i grupperna varit ett stort arbete att via möten med enskilda grupper och stöttning via telefon att ombilda och skapa ett konstruktivt arbetsklimat. Ämnen som man tagit upp har varit hållbar älgförvaltning, foderskapande åtgärder, älgbiologi, älgskötselplaner, tolkning av data, måluppfyllnad, älgbiologi, utvärdering av älgförvaltningssystemet, attityder, bättre förståelse för sin roll och bättre samarbetsklimat.

Föredrag om älgförvaltning har hållits för viltförvaltningsdelegationen i Kronobergs län. Resultatet ses i att man granskar förvaltningsplanerna bättre och förståelse för en adaptiv älgförvaltning. Diskussionen mellan jägare och skogsägare ökar, inte minst rörande foder och foderkvalitet, vilket ger en ökad förståelse för varandras åsikter. Samarbetsklimatet förbättrades i flera områden och medlemmar i ÄFG har fått större insikt och insyn i älgskötselområdenas arbete.

Älgobs

Älgobs registreras av jägare i Jägareförbundets system Viltdata eller i något av systemen Jaktrapport eller Moosecare. I de senare fallen överförs uppgifterna till Viltdata i realtid via en webbtjänst. I Viltdata sker rimlighetskontroller varefter data lagras. Sammanställd data levereras en gång per dygn till länsstyrelsens program Älgdata.

Totalt har 5,3 miljoner obstimmar registrerats under jaktåret 2014/2015, en minskning med 2 procent jämfört med året innan. Av landets 149 älgförvaltningsområden hade 139 (93 procent) uppnått gränsen 5 000 jägartimmar, vilket krävs för en säker skattning av älgobsen. De älgförvaltningsområden som inte nått 5 000 jägartimmar var areellt små, varför hela 99 procent av arealen uppfyllde detta krav.

JAKT OCH VILTFÖRVALTNING

Vildsvinsförvaltningen

Arbetet med vildsvinsförvaltning har under 2015 präglats mycket av internationella åtaganden och samarbeten. Den insats de svenska jägarna gjorde 2012/2013 då avskjutningen nationellt i princip fördubblades och i de hårdast drabbade områdena mer än tredubblades, har rönt uppmärksamhet internationellt. Vildsvinen ökar i utbredning och antal över hela norra halvklotet och inget annat land har lyckats med att på så kort tid minska vildsvinsstammarna.

Förbundet har medverkat vid ett tiotal internationella seminarier, workshops och konferenser för att beskriva "den svenska modellen för vildsvinsförvaltning", där allmänna uppdraget är en mycket central del. Våra nordiska grannländer Norge, Danmark och Finland står samtliga inför etableringar av vildsvin. Förbundet har därför genomfört ett antal aktiviteter med myndigheter, markägare och jägarorganisationer från dessa länder i syfte att utbyta information om vildsvinsförvaltning och hur man jagar vildsvin.

På nationell nivå är mönstret fortsatt att vildsvinsstammen är relativt konstant antalsmässigt men ökar sitt utbredningsområde.

Vildsvinsbarometern

Trenderna i vildsvinsbarometern under året kan följas historiskt på förbundets webbplats. Under 2015 var våren relativt lugn med "normal uppmärksamhet". Under slutet av sommaren höjdes nivån till "måttlig uppmärksamhet" över i stort sett hela utbredningsområdet, främst i samband med spannmålsens mjölkmodnad. I Mälardalen bedömdes läget vara "stor uppmärksamhet" under slutet av sommaren då oroande tendenser till skada på gröda kunde ses. Förbundet bedömer att jägarna reagerade mycket snabbt på höjningen och redan under tidig höst kunde uppmärksamhetsnivån sänkas något. Under slutet av året har "måttlig uppmärksamhet" förekommit i främst spridningsområdet norrut, det vill säga Uppsala, Västmanland och Örebro. I Kalmar län låg man under slutet av året på "stor uppmärksamhet" då det varit relativt gott om ekollon under hösten i området.

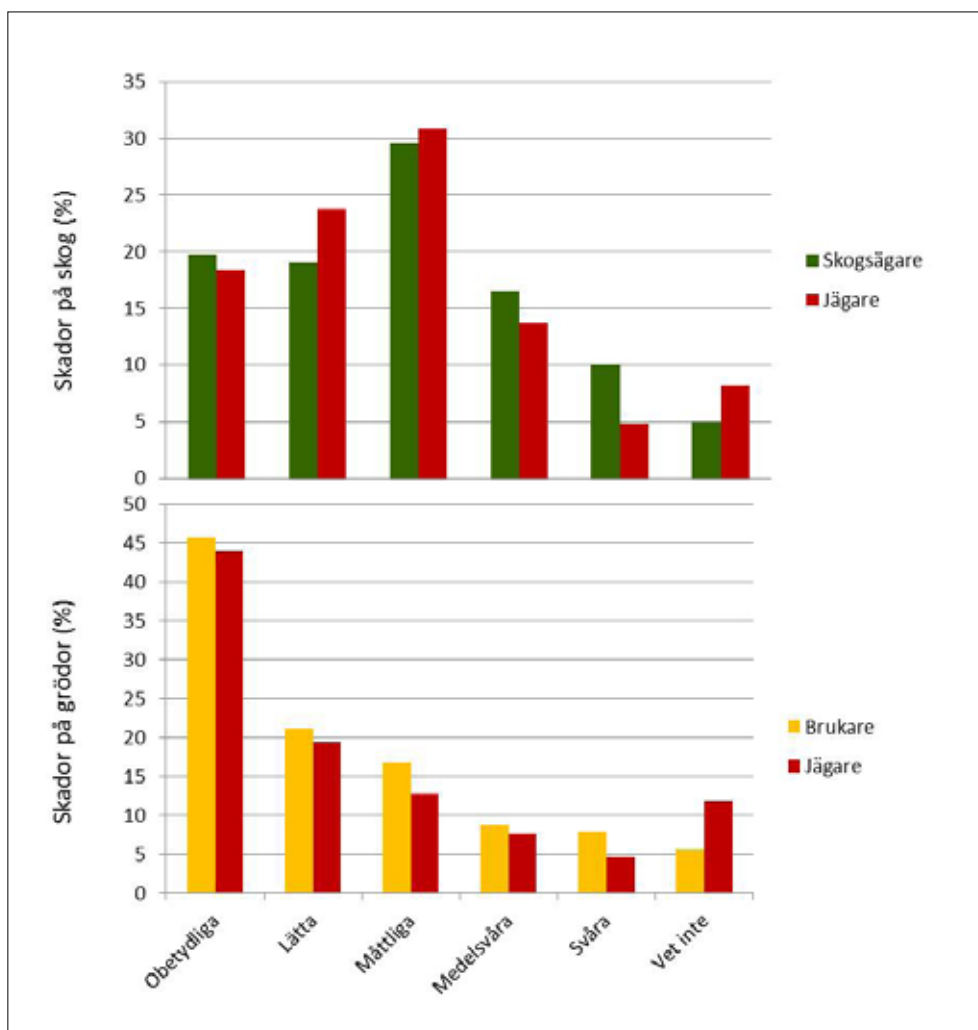
Förbundet bedömer att vildsvinsbarometern nu är ett etablerat redskap i vildsvinsförvaltningen där vi snabbt kan reagera på förändringar i vildsvinsstammen. Barometern fungerar också som en arena där man inför uppdateringar och revideringar skapar en dialog med markägare och jägare för att stämma av läget i alla delar av länet. Denna arena bidrar till ömsesidig förståelse och samsyn i frågor om skador, numerär och sammansättning på vildsvinsstammen vilket gör att långtgående konflikter kan undvikas på ett tidigt stadium.

Analys av skadebilden

Jägareförbundet har tillsammans med SLU under 2015 undersökt attityderna till skador på grödor och skog. Samstämmigheten mellan jaktkortslösarnas och de aktiva brukarnas, respektive privata skogsägarnas, attityder till omfattningen av skadorna var mycket stor (se figur).

Ungefär 70 procent av jägarna och 60 procent av bönderna ansåg att skadorna av vilt på grödor var acceptabla, medan motsvarande siffror för skador på skog var cirka 60 procent (jägare) respektive 50 procent (skogsägare). Följaktligen hade jägarna och brukarna en samstämmig bild av skadornas omfattning, och ifall skadebilden var acceptabel. Det kan förklara att bara enstaka procent av brukarna uppgav att de upplevde en konflikt gentemot jaktkortslösarna.

Det var dock en relativt stor andel i respektive grupp som ansåg att skadorna på grödor och skog inte var acceptabla. Detta är en given utmaning inom viltförvaltningen de närmaste åren, men samsynen om skadornas omfattning bör möjliggöra god samverkan om behovet av att vidta nödvändiga åtgärder.

Attityder till skador på skog respektive grödor för skogsägare, lantbrukare och jägare.

JAKT OCH VILTFÖRVALTNING

Björnförvaltningen

2015 sköts 226 björnar på licensjakt av en tilldelning på 226 vilket är en markant nedgång. Nedgången berodde dels på en svagt minskande björnstam i delar av landet men också på att fler björnar sköts på skyddsjakt i renskötselområdet.

Viltvård och miljömålsarbetet

Viltvård har utgjort kärnverksamhet sedan förbundet bildades 1830. Idag ser vi att jakt och viltvård är ett gott exempel på hållbart brukande av den biologiska mångfalden. Vidare ger jakten viktiga incitament för anpassad skötsel inom jord- och skogsbruk, vilket i sin tur ger ökad biologisk mångfald. Viltförvaltningen är samtidigt kanske det enda området i samhället där det finns en formaliserad struktur (älgförvaltningsgrupper, viltförvaltningsdelegationer) där olika aktörer finner avvägningar mellan olika ekosystemtjänster. Jägarnas ideella insatser kompletterar därmed den offentliga naturvården inom miljömålsarbetet. Samtidigt kan viltförvaltningen fungera vägledande inför en bredare övergång mot fokus på ekosystemtjänster i samhället fram till 2018.

Förbundets verksamheter bidrar i första hand till måluppfyllnad inom miljömålen Levande skogar, Ett rikt odlingslandskap, Ett rikt växt- & djurliv, Myllrande våtmarker och Giftfri miljö, men även inom Hav i balans samt Levande kust och skärgård, Storslagen fjällmiljö, Levande sjöar och vattendrag samt Ingen övergödning. Ett tydligt exempel är jägarnas arbete med att skapa grön infrastruktur i anslutning till vatten, vilket ger positiva effekter för flertalet av målen som angivits ovan.

Strategiskt arbete med brukandet av skogen som ekosystem

Svenska Jägareförbundet deltar i Arbetsgrupp 1 som hanterar sociala värden och värdeskapande, samt Arbetsgrupp 2 som hanterar avvägningar mellan olika ekosystemtjänster, inom det Nationella skogsprogrammet.

Vidare har förbundet deltagit i Skogsstyrelsens projekt Adaptiv ungskogsskötsel under 2015, samt i det nationella och de regionala sektorsråden för skogen. Förbundets arbete syftar till att säkerställa ett hållbart brukande av skogen där olika ekosystemtjänster säkerställs genom goda avvägningar, samt att miljökvalitetsmålet Levande skogar kan nås på sikt.

Viltolycksarbetet

Organisation

Under 2015 nådde Jägareförbundet nya landvinningar för att tillhandahålla välutbildade och kompetenta jägare för eftersök av trafikskadat vilt. För att uppnå detta har utbildningsinsatser och kommunikativa insatser kombinerats med insatser för att reda ut vilka åtgärder vi bedömer effektivast höjer måluppfyllnaden.

Exempel på åtgärder för ökad effektivitet är; ändrade regler vid rekrytering av ekipage till NVR:s (Nationella Viltolycksrådets) eftersöksorganisation samt att förbättra förutsättningarna under eftersöksuppdragen genom ändamålsenliga regelverk, mer av IT-stöd och breddutbildningar. För förbundet bottnar detta i en strävan efter ökat djurskydd för trafikskadat vilt och säkrast möjliga arbetsmiljö under uppdragen. Förbundet har under året fortsatt den interna processen att både tydliggöra roll och ansvar för jägarna inom NVR, och utgående från det mejsla fram vilka utvecklingsåtgärder jägarsidan ska välja.

Under 2015 fungerade fortsatt Trafikverkets rapportering av viltolyckor föranledda av spårbunden trafik mycket bristfälligt. Därför var eftersöksuppdragen av denna typ färre än behovet. Förbundet gav dock konstruktiva förslag till hur Trafikverket kan åstadkomma en duglig rapportering. De förslagen handlar om verktyg för att underlätta lokförarnas artbestämning. Men framför allt handlar förslagen om att - liksom i stort sett alla kvalitetsberoende branscher - använda checklistor för att undvika fel av mänsklig karaktär.

Jägare med ansvar på läns- och kommunnivå gjorde även under 2015 en stor insats för att upprätthålla och utveckla tillgången på kompetenta eftersöksjägare. En viktig anledning som gör att detta fungerar är att läns- och kommunansvariga verkar som kunskapsförmedlare, exempelvis när frågor uppstår lägre eller högre upp i organisationen, inom jägar- eller polissidan.

Efter att förbundet identifierat att fullgoda ekipage för rådjur saknades lokalt i delar av landet gjordes under 2015 en insats för att minska denna brist. Eftersom rådjursolyckorna utgör så stora volymer, omkring 35 000 årligen, är behovet av sådana ekipage en utmaning. När förbundet såg till att frågan synliggjordes ledde det dock till flera lösningar på dessa lokala problem. Lösningar bestod exempelvis av att lämpliga ekipage blir varse om att organisationen har rekryteringsbehov, att denna rekrytering är målstyrd samt att lån av lämplig hund eller inresa av lämpligt ekipage kan vara ett skyndsamt sätt att åtgärda rådande problem.

Utbildning

Förbundet har under året genomfört omfattande utbildningsinsatser inom eftersök. Utbildningarna har haft olika form och innehåll för att nå fram till så många personer som möjligt.

Under året har förbundet etablerat en struktur för planering av praktiskt inriktade utbildningsträffar riktade mot lokalt engagerade i trafikeftersöken. Denna verksamhet tror vi tillhör det viktigaste i framtiden eftersom val av såväl innehåll som kursdeltagare görs utifrån största möjliga nytta för vårt uppdrag och utifrån lokala förutsättningar. Utbildningsträffarna kan exempelvis inriktas mot en eller

JAKT OCH VILTFÖRVALTNING

flera av aktiviteterna skytte, säkerhet, rutiner, utrustning, lagbygge lokalt i NVR respektive utbildning och användning av spårhunden.

Förbundet anordnade under året ett seminarium öppet för allmänheten på temat hur alla kan utveckla förmågan inom eftersök. Seminariet blev fullsatt med 180 deltagare, inklusive många nyckelpersoner för landets trafikeftersök. Bland annat cirka 20 läns- och 25 kommunansvariga för NVR:s eftersöksorganisation, samt ett 30-tal av förbundets instruktörer för eftersöksutbildningen.

Under slutet på året gjordes dessutom seminariet tillgängligt i form av video på internet för de cirka 5 500 personer som ingår i NVR:s eftersöksorganisation och våra cirka 90 aktiva eftersöksinstruktörer. Detta bedömer vi vara ett mycket effektivt sätt att ge fortbildning och inspiration till nyckelpersonerna, som är spridda över landet. Under senare delen av 2015 hade internetvisningen av seminariet haft cirka 400 besökare, och vi bedömer att framöver kommer långt fler ur nämnda viktiga målgrupper ta del av seminariet på detta sätt.

Förbundet bidrog under året i hög grad i revideringen av avsnittet om viltolyckor i läromedlen från Sveriges Trafikskolors Riksförbund. Detta arbete skedde inom ramen för NVR och bidraget bestod främst av fakta om hur viltet uppträder, hur förare kan minska viltolycksrisker och hur de ska agera om olyckan ändå är framme. Denna insats, som kommer alla landets körkortstagare till del, bedömer vi kommer att ge stort genomslag och gynna viltolycksarbetet.

Förbundet har under året producerat två viktiga filmer som kommer att ingå i teoridelen av eftersöksutbildningen. En film behandlar skytteträning och skytteutrustning för säkerhet och effektivitet vid eftersök. Den andra filmen är inriktad på utbildning av eftersökshunden, där förbundet valde ut kontrollspår respektive spårupptag som är särskilt viktiga beståndsdelar. Krav på hög tillgänglighet var avgörande för att förbundet valde att arbeta med film som medium.

En ytterligare del som tillkommit i denna utbildning under året är eftersök på Järv. Detta eftersom det är en art som förbundet bedömer kan ge upphov till fler trafikeftersök, på grund av en växande järvpopulation.

Regionalt genomför förbundet regelbundet skytteträning riktad mot eftersök för personer ingående i NVR:s eftersöksorganisation. Syftet med detta är att upprätthålla både skicklighet och säkerhet vid avslut av eftersök.

Under året har vi åstadkommit en större artikelserie om eftersöksarbete i förbundets tidning Svensk Jakt. På detta sätt har förbundet utbildat och inspirerat på bredden till mer och rätt förberedelser inför eftersök.

Under året har förbundet också i flera kanaler uppmärksammat och synliggjort vår lokalt anordnade utbildning i spårning av skadat vilt, Viltspårkursen. Förhoppningen är att detta genom sin enkelhet väcker intresse för vikten av eftersök i breda lager. Sammantaget leder förbundets stora utbildningsverksamhet inom eftersök till en ökad effektivitet i det praktiska eftersöksarbetet. Dessutom ger utbildningsverksamheten ett ökat intresse och en ökad förståelse och kunskap för den viktiga samhällsinsats som trafikeftersöken utgör.

Viltolyckor

Allmänheten rapporterade drygt 48 000 viltolyckor på väg under 2015 . Det är ibland svårt för allmänheten att uppge vilken art sammanstötningen skett med till polisen, varför antalet olyckor per art i denna rapportering är behäftade med en del fel.

Vanligaste fallet av detta är när trafikanter sammanstött med dovvilt men i god tro uppger rådjur. Detta vet vi eftersom de jägare som, på polisens uppdrag, undersöker viltets belägenhet kan ge mer korrekt information om viltart i sin rapportering. Således ger den officiella viltolycksstatistiken bland annat lite för höga siffror på rådjur respektive för låga på dovvilt.

Viltolyckstalen för spårbundna fordon i NVR:s databas avspeglar inte verkligheten, beroende på att rapporteringen inom Trafikverket ännu inte fungerar. På nationell nivå ligger viltolyckstalen för väg relativt konstant sedan NVR startades 2010. Dovhjorten är den art som under dessa år visar på en konstant ökning. Rådjuret, med olyckstal på omkring 35 000, står ensamt för en majoritet av sammanstötningarna.

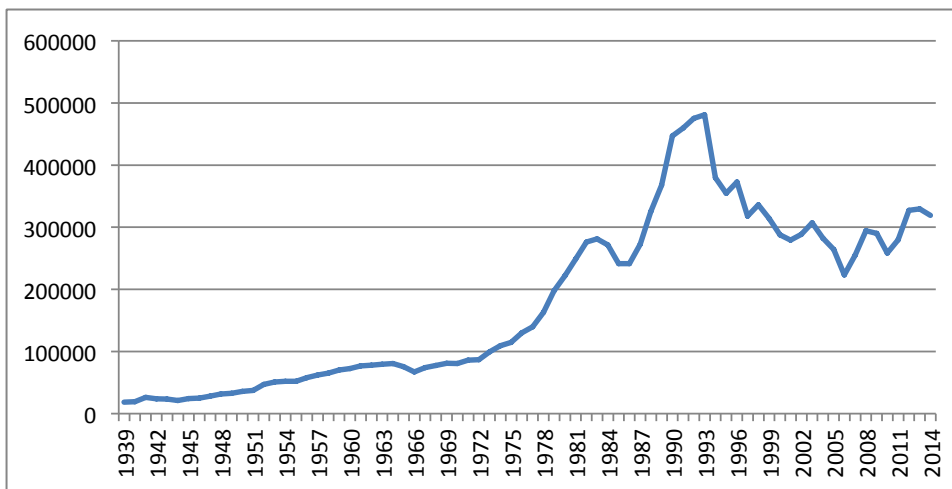
JAKT OCH VILTFÖRVALTNING

Viltövervakningen

Avskjutningsstatistiken speglar oftast populationernas storlek men det förutsätter att uttaget ur viltpopulationerna är proportionellt mot antalet djur. För att skatta ett absolut mått eller index på tätheten av olika viltarter finns bara ett begränsat urval av metoder att använda. Spillningsinventering används för bland annat klövvilt men även tillsammans med fångst-återfångstmetodik som bygger på individidentifiering (till exempel björnar och DNA ifrån insamlad spillning).

Förbundet har under flera år arbetat för att införa metoder som ger skattningar av tätheter eller trender. Vi har infört spillningsinventering av älg och rådjur i klövviltförvaltningen och vi arbetar med att komplettera älgobsen med observationsinventeringar av kronhjort och vildsvin. Observationer av björnar under älgjakten är en etablerad metod och vi utvärderar nu om även observationer av lodjur kan användas på samma sätt.

För att utvärdera avskjutningsstatistikens tillförlitlighet som populationsindex jämfördes under 2015 avskjutningen av älg med älgobs, och avskjutningen av orre och tjäder med oberoende data från Svensk fågeltaxering. I samtliga fall visade jämförelserna på signifikanta samband och god överensstämmelse.

Antal fällda klövvilt (älg, kronvilt, dovilt, rådjur och vildsvin) 1939-2014.

Långtidstrender i avskjutningen och viltstammarna

I den offentliga debatten om viltförvaltningen hörs allt oftare argument som ”vi har aldrig förr haft så mycket vilt”. Jägareförbundet har sammanställt avskjutningsdata från viltövervakningen från 1939 till idag, för att kunna visa på utvecklingen för avskjutningen och viltstammarna. Under tidsperioden har nya jaktbara arter tillkommit och gamla försvunnit, vilket komplicerar kombinerade analyser av viltslag.

Sammanfattningsvis faller dock jägarna idag totalt sett färre vilt än på 1940 och 1950-talen, men betydligt fler klövvilt. Samtidigt skjuter vi inte mer än 66 procent av antalet klövvilt vi gjorde i början av 1990-talet, när rådjursstammen var som starkast. Sammanställningen visar att det inte finns något stöd för generella påståenden om att vi aldrig haft så mycket vilt eller så mycket klövvilt.

Beräknad avskjutning jaktåret 2014/2015

Trendanalyser för arter med avskjutning under 500 individer per år är förknippade med stor risk för slumpmässig variation, därför utelämnas jämförelsen med tidigare år för dessa arter. Data inkluderar uppgifter ifrån länsstyrelserna (älg och fjälljakten) och SVA.

Alfågel 56	Havstrut 1 136 (6 %)	
Bisam 134	Iller 2 835 (-3 %)	
Björktrast 1 757 (18 %)	Järpe 6 273 (-3 %)	Rådjur 106 024 (0 %)
Björn 226 (-26 %)	Kaja 65 908 (10 %)	Råka 4 600 (-36 %)
Bläsand 672 (-48 %)	Kanadagås 20 157 (-15 %)	Räv 68 544 (7 %)
Bläsgås 302	Knipa 6 702 (-27 %)	Sjööorre 30
Bäver 8 448 (3 %)	Kricka 8 486 (36 %)	Skata 47 231 (-3 %)
Dalripa 54 518 (56 %)	Kronvilt 7 751 (8 %)	Skogshare 19 463 (2 %)
Dovvilt 30 382 (-17 %)	Kråka 72 827 (7 %)	Småskrake 106
Ejder 1 292 (-11 %)	Mink 7 368 (-6 %)	Stadsduva 11 916 (16%)
Fasan 18 391 (-40 %)	Morkulla 1 477 (19 %)	Storskrake 1 126 (-1 %)
Fiskmåås 8 372 (-8 %)	Mufflon 257	Sädgås 1 675 (-39 %)
Fjällripa 11 607 (170 %)	Mård 10 564 (-4%)	Tjäder 17 642 (6 %)
Fälthare 24 514 (-3 %)	Mårdhund 31 (-78 %)	Varg 44
Grågås 24 379 (1 %)	Nötskrika 24 283 (-34 %)	Vigg 1 531 (-39 %)
Gråtrut 4 474 (-16 %)	Orre 20 566 (4 %)	Vildkanin 18 518 (256 %)
Gräsand 98 906 (-20 %)	Rapphöna 3 518 (41 %)	Vildsvin 89 642 (7 %)
Grävling 29 023 (-14%)	Ringduva 64 657 (-17 %)	Älg 87 094 (-6 %)

JAKT OCH VILTFÖRVALTNING

Forskningstjugan

Under 2015 har förbundet reviderat sin användning av forskningstjugan. Detta för att kunna vara mer flexibel. Tre användningsområden pekades ut. 1. Målinriktad medfinansiering av traditionella forskningsprojekt. 2. Akuta resurser för faktagenerering eller kompetensutveckling. 3. Deltidsanställning av viltforskare.

En del i satsningen är att rekrytera en forskningskommunikatör, som kommer att delfinansieras inom ramen för det allmänna uppdraget. Detta kommer att stärka förbundets arbete med att kommunicera forskningsresultat som är relevanta för viltförvaltningen externt och internt inom organisationen.

Förbundet arrangerar årligen Viltforskningsdagar tillsammans med Naturvårdsverket. Under 2015 deltog cirka 50 forskare och tjänstemän från Naturvårdsverket, länsstyrelser, Svenska Jägareförbundet samt företrädare för brukarorganisationer. Syftet med dagarna är att sprida ny kunskap och överbrygga glappet mellan forskning och förvaltningen. Detta sker genom att forskare som finansierats genom Viltvårdsfonden och Forskningstjugan får presentera sin forskning för olika mottagare och diskutera resultatens tillämpning och olika kunskapsbehov.

Vilt & Vetande

Vilt & Vetande förmedlar fakta och kunskap om vilt. Mottagare är allmänheten, myndigheter och massmedia. Informationskanalerna är webb, telefon, mail och en så kallad mobilapp. Vilt & Vetandes hemsida har under året haft cirka 146 765 användare, en ökning med 65 procent sedan föregående år. Hemsidan förbättras löpande både till struktur och innehållsmässigt.

Viltappen

Svenska Jägareförbundets Viltapp syftar i första hand till att vara ett lättillgängligt och bra stöd vid fältbestämning av vilda däggdjur och fåglar. Viltappen fungerade väl som informationsspridare under 2015. Appen hade en bra bit över 400 användare en genomsnittlig dag under året. Totalt har appen sedan lanseringen över 160 000 installationer, varav drygt 20 000 skedde under 2015.

Projekt Fjällgås

Projektet har fortsatt sin verksamhet i linje med det svenska åtgärdsprogrammet (ÅGP) för fjällgås under 2015. Åtgärdsprogram löper i fyraårscykler och för fjällgås avslutas detta och ska revideras alternativt läggas ner inför 2016. Projektet lämnade in en slutrapport och utvärdering av projektet under hösten 2015 vilken redogjorde för det arbete som bedrivits och de resultat som uppnåtts.

Verksamheten i projektet bedrevs med stöd från Jägareförbundet, Naturvårdsverket, Länsstyrelsen i Norrbotten, Alvins fond och Våtmarksfonden men är beroende av omfattande ideella insatser. Verksamheten inkluderar idag driften av två större avelsanläggningar, utsättningar av fjällgäss i fjällen, inventeringar, kartläggning av viktiga platser för fjällgås, åtgärder för att minska risker för fjällgäss året om och kommunikativa insatser.

Under 2015 fördjupades samarbetet med Norrbottens Ornitologiska Förening och tillsammans med bland annat Arjeplogs kommun har ett restaureringsprojekt av en rastlokal startats. Under sommaren sattes 65 fjällgäss ut i häckningsområdet.

Avelspopulationen i avelsanläggningarna på Nordens Ark och Öster Malma fungerar mycket bra och vissa investeringar i anläggningarna gjordes. Projektets samarbete med tyska gåsforskare för att kartlägga fjällgässens flyttning fortsätter. Detta samarbetsprojekt finansieras av bland annat BirdLife i Tyskland (NABU) och under våren 2015 kunde de första tre vilda fjällgässen fångas in och nu kan sändarna följas på hemsidan.

Under 2015 beskrevs projektet vid ett 20-tal föredrag i fem olika länder. Det mediala intresset har varit stort under året, exempelvis var projektledaren med i två olika "morgonsoffor" i TV4.

Under 2015 har projektet arbetat med förberedelser inför framtagande av en EU-life ansökan och parallellt har det pågått en revidering av det internationella åtgärdsprogrammet. De motsättningar som länge funnits angående bevarandet av fjällgäss i Norden har fortsatt och varit föremål för diskussioner på hög politisk nivå. Den planerade EU-ansökan omfattar åtgärder i Sverige, Holland och Tyskland och stödet från dessa länder finns på både myndighetsnivå och från bevarandeorganisationer.

JAKT OCH VILTFÖRVALTNING

Mårdhundsprojektet

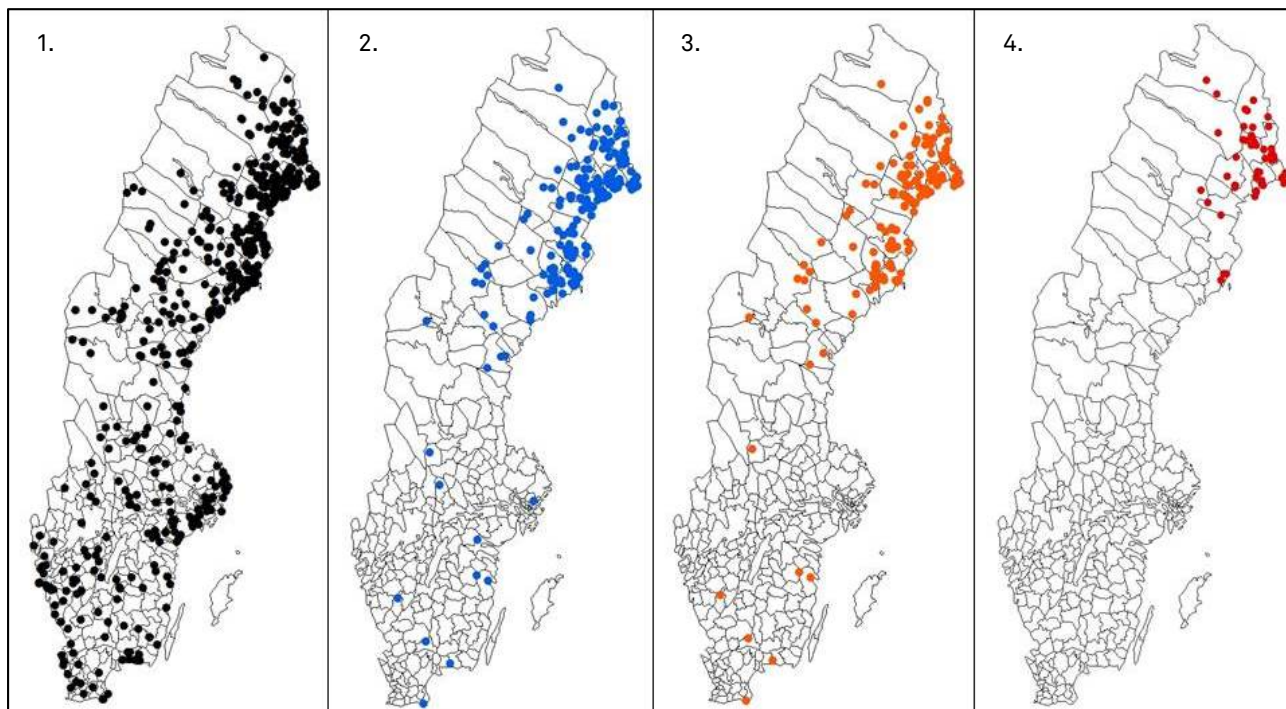
Invasion av främmande arter är ett av de största hoten mot den globala biologiska mångfalden. Mårdhund (*Nyctereutes procyonoides*) är en allätande generalist-predator som infördes från de östra delarna av Asien till de europeiska delarna av forna Sovjetunionen under åren 1929-1955 för att öka antalet pälsproducerande viltarter i området. Mårdhunden hotar nu den biologiska mångfalden i Europa och även djurs och människors hälsa via de sjukdomar mårdhunden kan bära.

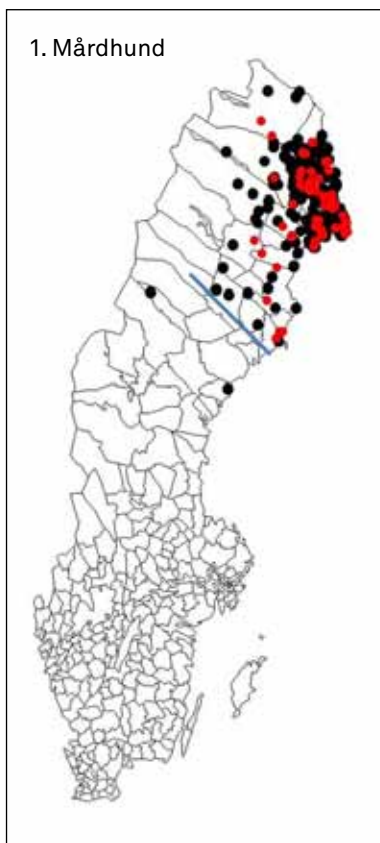
Mårdhunden invaderar sedan början av 2000-talet Sverige via Finland, in i Tornedalen, Norrbotten, och riskerar även komma in i landet söderifrån via Danmark. Mårdhundsprojektet har i olika former pågått sedan 2008 i Sverige. Från 2014 har förbundets projekt även uppdraget att inom mårdhundförvaltningssystemet hantera observationer av tvättbjörn (*Procyon lotor*). Det övergripande målet med projektet, som finansieras av Naturvårdsverket, är att minimera förekomst och spridning av fritt levande mårdhundar och tvättbjörn i Sverige i samarbete med de övriga nordiska länderna.

1. Misstänkta mårdhundar inrapporterade till projektet 2015.
2. Observationer besökta i fält.
3. Observationer där kameror placerats ut.
4. Observationer där mårdhund kunde bekräftas.

Samarbete med allmänheten och jägarkåren

Totalt inrapporterades 593 observationer av möjliga mårdhundar och 12 observationer av möjliga tvättbjörnar från hela landet av allmänheten under 2015. Av dessa ansågs 208 mårdhundsobservationer vara så pass intressanta att de besöktes i fält och på 144 platser sattes kamera ut. Utifrån de 593 observationerna kunde 54 mårdhundar bekräftas. Gällande tvättbjörnsobservationerna besöktes sju platser, kameror sattes även ut på dessa sju platser men ingen tvättbjörn kunde bekräftas.

Geografisk förekomst av mårdhund och tvättbjörn i Sverige.

1: Bekräftad förekomst av mårdhund i Sverige 2008-2014 (svarta prickar) och 2015 (röda prickar). Populationen har inte utvidgat sitt geografiska område under 2015. Förutom ett par strödjur går den sydliga gränsen för mårdhundens historiska förekomst i princip vid Ume älv (blå linje).

2: Bekräftade frilevande tvättbjörnar 2010-2015 som projektet har vetskap om. 2010 (blå cirkel) fångades två tvättbjörnar i Göteborgs hamn som troligtvis följt med en båt. 2013 oskadliggjorde projektet tillsammans med en lokal jägare en tvättbjörn i närheten av Västervik (röd cirkel). 2014 hittades en död tvättbjörn på stranden i Falsterbo (svart cirkel).

Fortlöpande förvaltning

Under 2015 oskadliggjordes totalt 62 mårdhundar som projektet hade vetskap om i Sverige. Av dessa avlivades 18 av jägare under privat jakt. Ytterligare 4 djur blev offer för trafiken. Resterande del fångades eller avlivades av projektet, varav 32 efter tips från allmänheten.

Under 2015 har ingen mårdhund bekräftats utanför det område där vi inom projektet bekräftat förekomst tidigare i Sverige (2008-2014). Sedan projektet startade 2008 har ett mindre antal djur bekräftats söder om Norrbottens län. I mars 2010 avlivades en mårdhund några mil söder om Örnsköldsvik och i juni 2012 hittades en trafikdödad mårdhund några mil väster om Dorotea, i övrigt går den sydliga gränsen för var vi har bekräftat mårdhund sedan 2008 i princip längs Ume älv. Tolv misstänkta tvättbjörnsobservationer rapporterades in av allmänheten till projektet under 2015, ingen kunde dock bekräftas.

Varningssystem och populationsutveckling

Våra objektiva kameravarningssystem i södra och mellersta Sverige har inte gett några mårdhunds- eller tvättbjörnsindikationer 2010-2015. I våra kamerasystem i mårdhundens kärnområde i Norrbotten ser vi en alltmer tydlig tendens till att andelen kameror som fångar mårdhund på bild minskar.

FÖRBUNDSSTYRELSENS RÅD

Förbundsstyrelsen har haft tre råd knutna till sig som expertorgan, rovdjursrådet, kustringrådet och fjällrådet. Under fjolåret beslutades att göra vissa justeringar rörande dessa. När det gäller rovdjursrådet beslöt man att tillsätta ett rovdjursutskott samt att minska antalet människor i rovdjursrådet. Oftast måste frågorna hanteras med sådan snabbhet att ett traditionellt råd inte räcker. Det kompletteras med regionala rovdjursmöten. Kustfrågorna hanteras via ett kustnätverk med ett arbetsutskott underställt förbundsstyrelsen. Fjällrådet lades ner eftersom det nästan uteslutande arbetat med fjälljaksfrågan de senaste åren och det kan hanteras snabbare med direktkontakter med berörda ordföranden.

Rovdjursrådet

Rådet har under året hållit två telefonmöten under samt ett fysiskt möte. Där behandlades inkomna motioner från årsstämman 2015 och med dessa som bakgrund föreslagit åtgärder till förbundsstyrelsen och reviderat handlingsplan varg. Rådet har vidare arbetat med en ny organisation som diskuterats på ordförandekonferensen i november och sen beslutats av förbundsstyrelsen.

Rådet var representerat vid den årliga träffen med delegaterna i VFD på Öster Malma där den nya organisationen diskuterades tillsammans med andra aktuella rovdjursfrågor.

Arbetet under slutet 2015 har präglats av juridiska processer i vargfrågan. Vargjakten 2016 stoppades i tre av fem län då Högsta förvaltningsdomstolen beslutade att alla bevarandeorganisationer med talerätt skulle kunna överklaga länsstyrelserna och Naturvårdsverkets beslut om vargjakt.

Under våren aviserade regeringen en rad olika utredningar runt rovdjursförvaltningen, något som förbundet ansåg vara onödigt då de flesta frågor redan var utredda flera gånger.

Det rörde gynnsam bevarandestatus, förslag om en ny vargkommitté, förebyggande åtgärder mot rovdjursangrepp och skydds jakt. Undantaget som inte var med var förslaget om att utreda socioekonomisk påverkan något brukarorganisationerna krävt länge. Förbundet konstaterade dock att utredningsdirektiven och tidsaspekten var bristfälliga. Det visade sig också vara fallet när resultatet presenterades.

Den nya situationen med juridiska bedömningar av en rad olika domstolar har helt förändrat förutsättningarna och skapat en kraftig frustration över att förvaltningen av vargstammen återigen stoppades. Samtidigt så har det regionala arbetet stärkts då länsstyrelserna har intagit samma ståndpunkt till stora delar som förbundet.

Rådets och förbundsstyrelsens arbete kommer nu att inriktas mot att få den juridiska processen och tolkningarna att möjliggöra en nödvändig förvaltning av våra rovdjur. Den nationella förvaltning som är under framväxt kräver en ny strategi samtidigt som rovdjursfrågan flyttat mot att styras av EU och otidsenliga direktiv.

Fjällrådet

Frågan om hur jakten på statens marker i fjällområdet (egentligen, statens marker ovan odlingsgränsen i Norr- och Västerbotten och på renbetesfjällen i Jämtland) ska vara organiserad har på senare tid varit hänvisade till den så kallade Jaktlagsutredningen. Efter att utredningen lades ner har det nu börjat hända saker när det gäller hur småviltjakten i det aktuella området ska vara organiserad.

Den så kallade fjälljakten efter småvilt har under en lång följd av år varit en högprioriterad fråga för Svenska Jägareförbundet och när nu regeringens visat sig vilja åtgärda de problem som rått så har det varit glädjande såväl för förbundet som för stora delar av landets jägarkår.

Regeringen presenterade i december sitt förslag till ändring av rennäringsförordningens § 3, vilket är den paragraf som bland annat reglerar upplåtelse av småviltjakten i fjällområdet. Enkelt uttryckt visar förslaget på regeringens ambition att gynna möjligheten för jägare boende i landet att kunna bedriva småviltjakt på statens marker i fjällområdet. Med ett regelverk med den inriktningen får vi ett regelverk som liknar det som råder i såväl Norden som övriga Europa. Förslaget är ute på remiss och kommer att hanteras av regeringen under 2016.

Kustrådet

Kustrådet fungerar som ett expertorgan att höra i kustjaktfrågor. Kustrådet har genomfört ett större möte och ett flertal AU-möten under 2015.

Det har även börjat hända saker kring förbundets prioriterade kustjaktfrågor, vilka är: Licensjakt på säl, Jakt inom Sveriges ekonomiska zon, Rätt att jaga på allmänt vatten och på statens holmar, klippor och skär, samt Gemensam sälförvaltningsplan med, i första hand, Finland. De tre första av dessa frågor hanteras nu på departementsnivå.

Den största förändringen under 2015 gällde dock regelverket för att bedriva skydds jakt efter säl. Naturvårdsverket, som är den ansvariga myndigheten, reviderade inför årets beslut de regelverk som tidigare reglerat skyddsjakten. Resultatet blev ett regelverk som i betydligt större utsträckning gör det möjligt för jägarna att fylla de avskjutningskvoter som staten fastställt. Skyddsjakten har framför allt varit inriktad på gråsäl i Östersjön och på knobbsäl i Kattegatt och Skagerack. Nytt för i år var att Naturvårdsverket även beviljat skydds jakt på vikare i Bottenviken.

Under året har också ett omfattande arbete lagts ned på att få ett fortsatt undantag för Sverige från EUs förbud mot handel med sälprodukter. Här lyckades vi inte att uppnå vårt mål utan ett sälhandelsförbud infördes i oktober 2015. Förbundet har även medverkat som företrädare för Nordisk Jägarsamverkan vid ett antal möten i HELCOM (Helsingforskommissionen).

FUNKTIONEN OPINION OCH KOMMUNIKATION

Funktionen har haft och arbetat med nedanstående operativa mål för 2015:

- **Har vi synliggjort medlemsvärdet och samhällsnyttan som Svenska Jägareförbundet generar.**

Under året har vi vid framgångar mer aktivt lyft fram förbundets arbete och vad det betytt. Vi har också identifierat vilka samhällsnyttor förbundet och jakten bidrar med.

- **Har vi en ökad proaktivitet och samordning av kommunikationsarbetet - nationellt och regionalt.**

Genom nytt arbetssätt, kontinuitet i möten och uppföljning, identifikation och åtgärd av flaskhalsar och kritiska moment har samordning och proaktivitet ökat.

- **Har vi ett ökat mediegenomslag - nationellt och regionalt.**

Genom mätning av hur ofta Svenska Jägareförbundet nämns i redaktionellt media (digitalt och papper) ser vi en ökning från 3 000 till 4 000 artiklar.

- **Har vi en tydligare och bättre strukturerad digital kommunikation.**

Målet framflyttat.

- **Har vi ett utvecklat regionalt opinions- och påverkansarbete.**

Arbetet med att bygga upp kommunikatörsnätverket har tagit längre tid än beräknat (där mycket av opinionsarbetet ska bredrivas). Men det finns ett koncept som huvuddelen av länsföreningarna idag använder. Och det regionala påverkansarbetet ökar.

- **Har vi tydliggjort Jägareförbundets grundläggande ställningstaganden i viktiga jakt- och viltförvaltningsfrågor internt och externt.**

Att tydliggöra ställningstagande är tidskrävande eftersom det kräver omfattande förankring i förtroendemannaorganisationen. Det mesta arbetet är gjort även om inte dessa kommunicerats ut än.

- **Har vi genomfört en pilot på ”Jaktens dag” på tre platser i landet, riktad främst till ungdomar.**

På grund av flera olika omständigheter genomfördes bara en pilot för Jakten Dag (i Dalarna).

- **Har vi skapat ett nätverk för juridisk rådgivning till Jägareförbundet.**

Målet framflyttat

- **Har vi ett juridiskt forum på hemsidan för våra medlemmar.**

Målet framflyttat.

I kommunikationsavdelningen ingår förutom Svensk Jakt, information, webb, ungdom/integration och JAQT.

Det nya arbetssättet med funktionsstyrning började sätta sig i organisationen under 2015. Detta har medfört att fokus riktas mot målen i verksamhetsplanen, samt de strategiska målen. Detta gäller såväl personal, länsföreningar, förtroendevalda som förbund som helhet. I kommunikationsarbetet märks detta tydligt genom att såväl förmågan som förståelsen för information, kommunikation och opinionsbildning har ökat. Det finns också många exempel där samarbetet inom organisationen har utvecklats med avseende på funktionsstyrningen. Jägareförbundets kommunikations- och opinionsarbete blir allt bättre. Dock finns det mycket mer som kan utvecklas för att förfina insatserna, professionalisera utförandet, målgruppsanpassa budskap och bättre använda sociala medier.

Kommunikationsarbetet har varit aktivt. Snabb information kring beslut och förändringar av viltförvaltningen till organisationen har varit en målsättning. Detta har vi lyckats med.

För att förklara kopplingen mellan målgrupp och budskap togs ett dokument fram som tydliggör att syftet med kommunikationen styr budskapet. Detta har kommunicerats brett i organisationen och ska användas av alla.

Svenska Jägareförbundet ska vara en öppen organisation. Därför är transparens och tillgänglighet viktiga beståndsdelar i allt vi gör. Förbundet är mån om att bistå och dela med sig av sin kunskap till media och allmänhet på bästa sätt och bygga bra relationer med pressen.

I takt med urbaniseringen kommer många människor allt längre från landsbygden och naturen. Därmed blir det ännu viktigare att visa upp och driva frågor om jaktens- och viltförvaltningens roll och betydelse.

Opinionsbildning

Flera länsföreningar tog initiativ till opinionsbildning via möten med sina regionala riksdagsbänkar. Flera länsföreningar har också utvecklat ett bra koncept för hur de ska arbeta med kommunikation och tar ett större ansvar för frågorna.

En viktig del den offentliga opinionsbildningen är att sprida våra åsikter till allmänheten, myndigheter, politiker och andra beslutsfattare. Detta görs främst via utspel och uttalande i media, samt via debattartiklar. Under 2015 har vi fått debattartiklar publicerade i nästan alla stora rikstidningar och många av de ledande regionala tidningarna.

Länskommunikatörer

Under slutet av 2015 hölls möte med länskommunikatörsnätverket. Många olika frågor diskuterades för att öka förståelsen kring arbetssätt, sprida goda exempel och strukturera arbetet. Förslag på en gemensam miniminivå för kommunikationsarbetet togs fram, verktyg för kommunikation inom nätverket har satts i bruk. Nätverket identifierade också områden där vi kan göra mer och utveckla arbetet med såväl kommunikation som opinionsbildning.

”

"Det nya arbetssättet med funktionsstyrning började sätta sig i organisationen under 2015"

Björn Sprängare

”

OPINION OCH KOMMUNIKATION

Indexmätningar

Under 2014 infördes årliga indexmätningar för att få vetskap om hur medlemmarna uppfattar förbundet och det arbete som utförs. Under 2015 fick vi underlag som gör det möjligt att se trender. Materialet kommunicerades med analyser under februari 2016.

Filmprojekt

Förbundet har bland annat stöttat ett ambitiöst filmprojekt, som finansieras av jakthandeln, och går under namnet Jaktkunskap. Insatserna från förbundet har varit att dela med sig av fakta och etablerad jaktkunskap. Flera jaktvårdskonsulenter har intervjuats i filmerna och kommunikationsavdelningen har granskat och kommenterat innehållet för att skapa en bra slutprodukt där förbundets deltagande borgar för kvalitet. Syftet med filmprojektet har varit att ge nya jägare kunskap om hur man jagar och varför man agerar på olika sätt, hur man väljer pass med mera.

Medieutbildningar

Under året har flera tillfällen erbjudits förtroendevalda och tjänstemän att lära sig hur media arbetar och hur man agerar i intervjusituationer. Det är viktigt att vi möter företrädare för media och förklarar hur jakten och viltet bäst förvaltas.

Två utbildningar med inriktning mot sociala medier har genomförts. Dessa har syftat till att bygga såväl grundläggande förståelse om verktygen som finns och hur vi ska agera. Tanken var att arbetet med digitala medier i slutänden skulle resultera i en digital strategi. Men detta mål har senarelagts, med hänvisning till att hela kommunikationsarbetet bör utredas. Detta hänger samman med den snabba förändringen i medielandskapet, som i sin tur påverkar hur människor söker och konsumerar information.

Att kommunicera med omvärlden

För andra året i rad, genomfördes en kurs i Jägarexamen för opinionsbildare. För oss är det viktigt att finnas med där allmänheten finns. Idag tas beslut om viltfrågor av många som inte alls har en förankring i natur och viltförvaltning, de flesta svenskar bor i städer och rör sig allt mindre i skog och mark. Därför behöver vi hitta kanaler ut till var och en och dela med oss av vår kunskap om det vilda. Ett sätt är att nå ut via opinionsbildare, eller åtminstone visa hur jakten går till. Ett tiotal personer betalade och gick kursen på Öster Malma. Vi var dessutom aktiva och deltog i nätverk som Naturens år, Rovdjurscentret de 5 stora, Skogen i Skolan samt inbjöds att tala vid till exempel Skogshistoriska sällskapets årsmöte.

Publicitet

Antalet artiklar om Svenska Jägareförbundet har ökat stadigt senaste åren och under 2015 publicerades över 4000 artiklar som nämnde förbundet. Räckvidden har också ökat. Det skrevs mest runt nyår och när jaktsäsongen drog i gång. Tonen var oftast neutral och ämnena berörde främst vargjakten, jaktbrott, förändringar i vapenlagstiftningen, att vildsvinstammen minskar i syd men ökar norrut och västerut. Bland länen så har det publicerats flest artiklar i Dalarna och Västra Götaland, minst i Jönköping och Kronoberg samt på Gotland.

Hemsidan

Hemsidan är en av Svenska Jägareförbundets absolut viktigaste kanaler för att kommunicera och interagera med allmänhet och jägare.

Innehållet på förbundets webbplats består av information om Jägareförbundet, personal, jakt, regler, regeringens allmänna uppdrag, nyheter, vilt, jägare och natur. Länsjaktvårdsföreningar och jaktvårdskretsar har också egna hemsidor främst med information om den lokala verksamheten. För att skapa tydlighet mellan föreningsinformation och det allmänna uppdraget finns sedan 2013 en särskild flik med de nyheter och information som är knutet till det allmänna uppdraget.

Jägareförbundet använder frekvent Facebook, Twitter, Instagram och sin Youtube-kanal. Detta gör att informationen inte bara når jägare, utan även deras vänner, eftersom vi har hög delningsfrekvens på dessa nyheter.

Besöksfrekvensen, räknat i antalet unika besökare, var 1 119 262 under 2015 (med 8 744 102 sidvisningar).

De mest besökta sidorna 2015:

1. Startside, 1 810 685
2. /jakten/jakttider/, 453 295
3. /utbildning/testa-dina-kunskaper/, 347 000
4. /jakten/jakttider/daggdjur/, 284 762

Svenska Jägareförbundets sajter, inklusive Svensk Jakt, har vuxit i besökarantal. Enligt KIA-index som mäter storlek och webbtrafik är förbundets sajter bland de 50 mest välbesökta i landet.

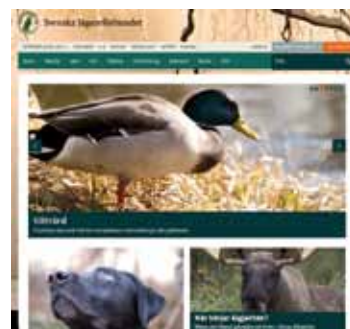
Presskontakter

Vi har ständiga kontakter med olika företrädare för media. Förbundet skickar regelbundet ut pressinformation om aktuella viltfrågor vilket resulterade i fler artiklar än året innan. Vi har en hög ambitionsnivå när det gäller att bistå med underlag, fakta och kontakter. Det finns ett fortsatt stort intresse för viltfrågor och vi ser det som en viktig uppgift att dela med oss av vår kunskap och tillhandahålla relevant information. Det kan gälla allt från ökning av antalet som klarat jägarexamen till viltmat och hur vildsvinsstammarna förändras i länen.

Bok- och biblioteksmässan

För första gången deltog Svenska Jägareförbundet på Bok och biblioteksmässan i Göteborg. Syftet var att sprida kunskap om jakt, viltförvaltning och natur till nya målgrupper. Som en konsekvens av detta beslutades det om att ta fram ett mässkoncept för mässor som inte riktar sig till jägare i första hand.

Studieförbundet bjöd in oss att tillsammans med andra samarbetspartners fylla ett stort utrymme där det fanns en scen med rullande presentationer, plats för oss att bjuda på viltkött och prata jaktfrågor. Vi var mycket nöjda med utfallet och kunde konstatera att vi nådde ut till många ickejägare, hade fullt med besökare som provade på viltkött, syntes i programmet med våra föredrag på scenen.

OPINION OCH KOMMUNIKATION

Svensk Jakt

Svensk Jakt har under 2015 gett ut elva nummer, omfattande totalt 1 176 sidor. Redaktionen har bestått av sju fast anställda samt sju frilansande medarbetare, vilka är fast knutna till tidningen.

Utöver de elva ordinarie numren producerades under 2015 två redaktionella bilagor. En vildsvinsbilaga skickades ut tillsammans med nummer 2-3 och en älgbilaga tillsammans med nummer 6. Ett styckningsschema producerades och distribuerades tillsammans med tidningen under 2015. I nr 9/2015 fanns ett ibladat styckningsschema för vildsvin.

Tidningens TS-kontrollerade upplaga var 120 500 (2015). Tidningens räckvidd ökade under året med sex procent, från 232 000 till 245 000 läsare.

svenskjakt.se

Under 2015 hade svenskjakt.se 5 274 438 besök av 1 897 129 unika besökare. Motsvarande siffror för 2014 var 3 910 747 besök av 1 350 341 unika besökare. Antalet besök på sajten ökade alltså med 1 363 691 (35 procent) jämfört med föregående år, vilket motsvarar 3 736 besök per dag.

Antalet unika besökare ökade med 546 788 (40 procent) jämfört med 2014. Totalt hade svenskjakt.se 11 308 124 sidvisningar under 2015. Vid varje besök stannade besökarna i genomsnitt 1 minut och 39 sekunder på webbplatsen, och de klickade på i medeltal 2,14 sidor.

57 procent av besöken på svenskjakt.se görs med mobiler, 32 procent med datorer och 11 procent läsplattor. Drygt 12 procent av besöken kommer från länder utanför Sverige. Totalt 5,51 procent - eller 290 787 besök - görs från Norge. I fallande besöksordning kommer sedan Finland, Danmark, USA och Tyskland.

Arbetet med webben är ständigt pågående, där layoutlösningar, annonsformat, bild- och filmvisningsfunktioner ständigt prövas och skruvas på.

Viltmat

Viltkött lyfts fram som bland det mest hälsosamma och hållbara livsmedel man kan äta. Samtidigt ökar intresset för att äta ekologiskt och hälsosamt, vilket gör att intresset också stiger.

Den viltmatsajt, viltmat.nu som Jägareförbundet drivit sedan många år, har under året fått nytt ansikte, nytt funktionellt och bättre innehåll. Viltmat.nu är en utmärkt sajt för media och producenter med flera som söker fakta om viltkött. Mat och livsmedel är idag en del av samhällsdebatten om djurvälstånd, miljöhänsyn och sunda naturliga livsmedel.

Det finns ett flertal trycksaker som kompletterats under året; viltköttbroschyr, styckschema över såväl älg som vildsvin, trycksaken "Naturen är full av mat" samt en ny affisch "Så lyckas du med vilt i köket". Trycksakerna kan dessutom laddas ner från viltmat.nu

Inom Näringsdepartementet arbetar man med att ta fram en livsmedelsstrategi för Sverige. Syftet är bland annat att knyta oss närmare vår bas och hur vi ska integrera maten i samhällsdebatten och leverera svensk mat med god kvalitet och miljöhänsyn. Svenska Jägareförbundet ser sig som en självklar part som ska lyfta fram viltmaten i detta sammanhang. Tilläggas kan att vår egen analys av varför fler tar jägarexamen för varje år, är bland annat att man vill själv skaffa sig sitt eget hälsosamma viltkött.

Norges dåvarande lantbruks- och matminister Sylvi Listhaug kom tillsammans med en delegation för att få inspiration och ta del av förbundets erfarenheter av från arbetet med hela viltkedjan; från skottet, tillvaratagning, regelverk, vilthandlingsanläggningar, information, hygien, förädling, distribution och tillagning av viltkött. Även hur vi sprider kunskap ut till jägarleden och till allmänheten om viltkött och dess betydelse för acceptansen för jakt.

De norska gästerna besökte också Öster Malmas viltslakteri där man visade hur man styckar ett vildsvin och berättade om viltköttets väg till tallriken. Som avslutning provade ministern på björnskytte på skjutbanan. Före besöket på Öster Malma var den norska delegationen med ministern i spetsen på möte med landsbygdsminister Sven-Eric Bucht där också Svenska Jägareförbundet deltog och informerade om sitt viltköttarbete.

Viltlab för handeln

Liksom under 2014, genomförde vi även 2015 ett antal endagskurser om viltkött för köttansvariga inom livsmedelsbranschen. De fick en snabbkurs på Öster Malma i hur man bäst hanterar och tillagar viltkött. Intresset för viltkött är fortsatt stort och många vill veta mer om ett ekologiskt och hälsosamt livsmedel.

Norges lantbruks- och matminister Sylvi Listhaug sköt godkänt Björnpass vid besöket på Öster Malma. Idag är Sylvi Listhaug integrationsminister i Norge.

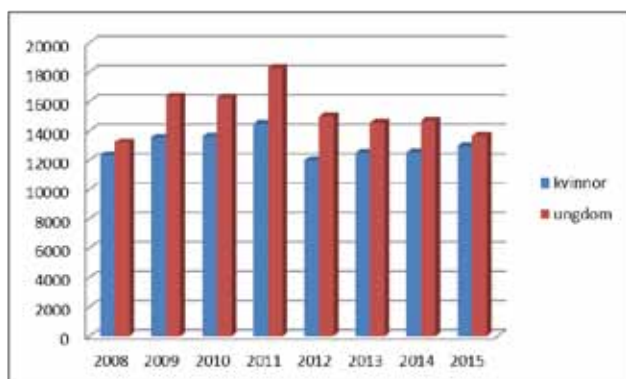

OPINION OCH KOMMUNIKATION

Ungdom & Integration 2015

De senaste åren har antalet kvinnliga respektive unga medlemmar i Svenska Jägareförbundet hållit sig ganska stabilt kring 8 respektive 10 procent av totala antalet medlemmar. Även om dessa siffror är representativa för dem som löser jaktkort kommer Svenska Jägareförbundet fortsätta att arbeta för en framtida organisation som speglar fördelningen av olika grupper i samhället. Därför driver Svenska Jägareförbundet ett mångfaldsarbete med den övergripande målsättningen att jakten ska vara tillgänglig för alla, oavsett bakgrund, kön, ålder eller fysisk rörlighet. Minskning i ungdom är på grund av en minskning inom kategorin generationsskiftet. Gruppen ungdom (18-25) har ökat något.

Ungdom

Under 2015 har organisationens ordinarie ungdomsverksamhet fullföljts med hjälp av förtroendevalda, tjänstemän och samarbetspartners. Tillsammans har kretsar, län och samarbetsgrupper planerat och genomfört olika ungdomsverksamheter runt om i landet. Dessa aktiviteter inkluderade bland annat läger, ungdomsjakter, fadderjakter, utbildningsjakter, skyttedagar, utbytesjakter, SM i jakt och Kretskampen, som är en länstävling med fokus på skytte och viltvårdskunskap som idag anordnas i region mitt och syd. Dessutom har man fortsatt arbetet att nå skolungdomar särskilt i samarbete med andra, till exempel i samarbete med Skogen i skolan (som är ett nationellt samverkansprogram mellan skolan och Sveriges skogliga intressenter).

Utöver den vardagliga verksamheten har Jägareförbundet sedan 2013 initierat en granskning och utvärdering av befintlig och framtida verksamhet. Målet är att hitta en struktur för en mer effektiv och livskraftig ungdomsverksamhet genom att försäkra att erbjuden information och aktiviteter matchar/möter dagens krav och att förutsättningar skapas för ungdomar att medverka och engagera sig inom organisationen. Det långsiktiga målet är att öka kunskapen om jakt hos ungdomar i allmänhet och att underlätta tillgången till information om var och hur man att delta i jakt och annat friluftsliv. Arbetet under 2015 har fortsatt med bland annat följande aktiviteter:

Ungdomskonferens 2015

Ungdomskonferensen genomfördes den 25-26 april på Öster Malma. Deltagare inkluderade ordföranden och ungdomsansvariga från 21 länsföreningar, tjänstemän som arbetar med ungdomsfrågor samt ett antal ungdomar. Temat för årets kon-

ferens var "Vägar ut och in - förutsättningar för att öka och behålla ungdomars medverkan och engagemang". Syftet var att öka förutsättningarna för Jägareförbundet vad gäller att kommunicera ungdomsarbetet både internt och externt. Fokus på kommunikation var ett resultat från förra årets konferens då det var ett önskemål hos ungdomsansvariga.

Under konferensen bjöds ett antal externa föreläsare in under tema kommunikation. Under helgen gavs deltagarna tillfälle att sitta i mindre grupper och arbeta med att ta fram en grund för en gemensam kommunikationsstrategi som ska ligga till grund för ungdomsansvarigas fortsatta arbete. Konferensen gav givande resultat då det nu finns ett flertal nationella samarbeten som initierades under ungdomskonferensen. Flera länsföreningar planerar för år 2016 och för att då genomföra sina egna friluftsdagar eller liknande gemensamma aktiviteter med andra län.

Vidare sattes ett antal gemensamma mål för 2016:

- Jaktens dag - i minst hälften av länen.
- Fadderverksamhet i varje län.
- Aktiv ungdomsansvarig i varje krets.
- Ungdomskonferens 2016.

Ungdomsmöte med belöningsjakt

Som en uppföljning och belöning för ungdomsledare ordnades ett möte med jakt den 17 och 18 november på Öster Malma. Syftet med mötet var att identifiera problem och trösklar för ungdomsarbetet. Sammanfattningsvis kan sägas att ungdomsarbetet har bra struktur och mål, dock identifierades ett behov av ett övergripande långsiktigt mål. Därtill finns det en del skillnader mellan länsföreningar i ambitionsnivå kring ungdomsarbetet. Mötet karaktäriserades av framåtanda och stor vilja att arbeta med frågorna. I den kontexten kan nämnas att ungdomsarbetet behöver ha mer samarbeten mellan kretsar och län, samt samma ambitionsnivå över landet.

Stödmaterial

Arbetet med stödjande ungdomsmaterial fortsätter. Arbetet har visat att utöver materialet som produceras centralt är det mycket som är skapat på län- och krets-nivå. Under året ska ungdomsverksamheten satsa på att samla dessa material i syftet att undvika dubbelarbete.

Arbete drivs parallellt med ett projekt tillsammans med Studieförbundet för att ta fram stödmaterial. Studieförbundet kommer att stå för det grafiska arbetet samt den pedagogiska delen i det skriftliga materialet. Materialet kommer innefatta bland annat handledningsmaterial som ska stödja våra förtroendevalda samt andra som jobbar på liknande eller nästan liknande sätt med denna målgrupp.

Nätverk och samarbete

Ett mål som organisationen strävar efter är ett ökat samarbete och dialog med olika organisationer inom området ungdom. I detta syfte har ungdomsverksamheten bevakat utveckling och dialog i omvärlden samt när det varit relevant själva tagit kontakt med olika organisationer som jobbar på något sätt med målgruppen. Kontakt, dialog och/eller samarbeten i olika former pågår just nu med bland andra Skogen i Skolan, fler friluftorganisationer och Studieförbundet.

OPINION OCH KOMMUNIKATION

Integration

Under 2015 Svenska Jägareförbundet fortsatt sin satsning på integration. Arbetet med integration ingår inom vårt uppdrag att tillhandahålla information till allmänheten i stort. Det är även en del av organisationens satsning på nya målgrupper. Syftet med satsningen är bland annat:

- Öka kunskap om, intresse för och deltagande i det svenska natur och friluftslivet hos ungdomar med utländsk bakgrund.
- Öka förståelse och acceptansen för jakt och jägare hos allmänheten
- Skapa möjlighet för möte och kulturell utbyte mellan inhemska svenska och människor med utländsk bakgrund.
- Skapa/öka samarbete med flera relevanta aktörer, såväl individer som organisationer, som är verksamma inom svensk natur och friluftsliv.

Friluftsdagar

Genom friluftsdagarna har ungdomarna, som är mellan 15 och 19 år, fått chansen att prova på fiske, hundrapportering och att bygga fågelholkar mm. Dagarna som sker i samband med språkintruktionsprogrammen på olika gymnasieskolor har lyckats att attrahera både tjejer och killar.

Under åren har drygt 1 200 ungdomar från olika skolor runt om i landet deltagit i projektet. 2015 deltog drygt 200 ungdomar i friluftsdagar som anordnades på Öster Malma. Intresset för satsningen växer och det är flera skolor som har tagit kontakt och visat intresse för att delta. Dessutom är det flera organisationer som ha/ vill ta del av metodiken och resultaten av satsningen.

Stödmaterial

Projektet har producerat material som är avsett som stöd till de som för närvarande jobbar eller har för avsikt att jobba med frågan. Även om grunden redan är lagd och i princip klar är materialet fortfarande under utveckling tillsammans med Studieförbundet.

Detta gör att det kan justeras i enlighet med verkliga behov och åsikter som uppstår under den pågående dialogen med bland annat förtroendevalda, skolor och människor med utländsk bakgrund då det är de som kommer använda det i slutändan. Studieförbundet kommer stå för det grafiska arbetet samt den pedagogiska delen i det skriftliga materialet.

Materialet kommer att innefatta korta filmer för information, motivation och marknadsföring, handledningsmaterial som ska stödja våra förtroendevalda samt andra som arbetar på liknande eller nästan liknande sätt med denna målgrupp samt anpassade webbsidor med information till både målgruppen såväl som förtroendevalda. Vissa delar måste även synkroniseras med det pågående arbetet med organisationens grafiska profil.

Ett flertal filmer har tagits fram som marknadsföring mot skolor, som inspiration till förtroendevalda/ideella samt som information och förberedelse inför friluftsdagarna.

Nätverk och samarbete

Integrationsarbetet har möjliggjort samarbete och dialog med andra projekt och organisationer. I samma syfte har projektet på egen hand tagit kontakt med olika organisationer som arbetar på något sätt med integration.

Kontakt och samarbeten i olika former finns numera med bland andra Studieförbundet, Skogen i Skolan, och Skogstyrelsen. Fler projekt, kommuner och organisationer har också visat intresse för ett framtida samarbete i nya former under nästa år.

Seminarium - projektet "Nya Svenskar i Naturen"

Den 12 november 2015 hölls ett slutseminarium på Brygghuset, Studieförbundets lokaler på Norrtullsgatan. Under seminariet bjöds ett flertal deltagare både ideella och elever och lärare från Huddinge gymnasium att ta plats på scen och dela med sig av sina erfarenheter från friluftsdagarna. Ulf Silvander deltog från Svenskt Friluftsliv för att berätta om finansieringens tankar kring naturen som en del i integrationsarbetet.

Syftet med seminariet var att inspirera andra organisationer, sprida projektets metodik och resultat samt framgångsfaktorer. Kort sagt, inspirera andra till att ta klivet till att aktivt engagera fler i att få ut nya svenskar i naturen. Seminariet var uppskattat, med ett 50-tal deltagare från det civila samhället, offentlig sektor samt myndigheter som Jordbruksverket och Naturvårdsverket.

Svenska Jägareförbundet har sökt och beviljats medel för en fortsatt satsning under 2016.

OPINION OCH KOMMUNIKATION

Kvinnor i jakten

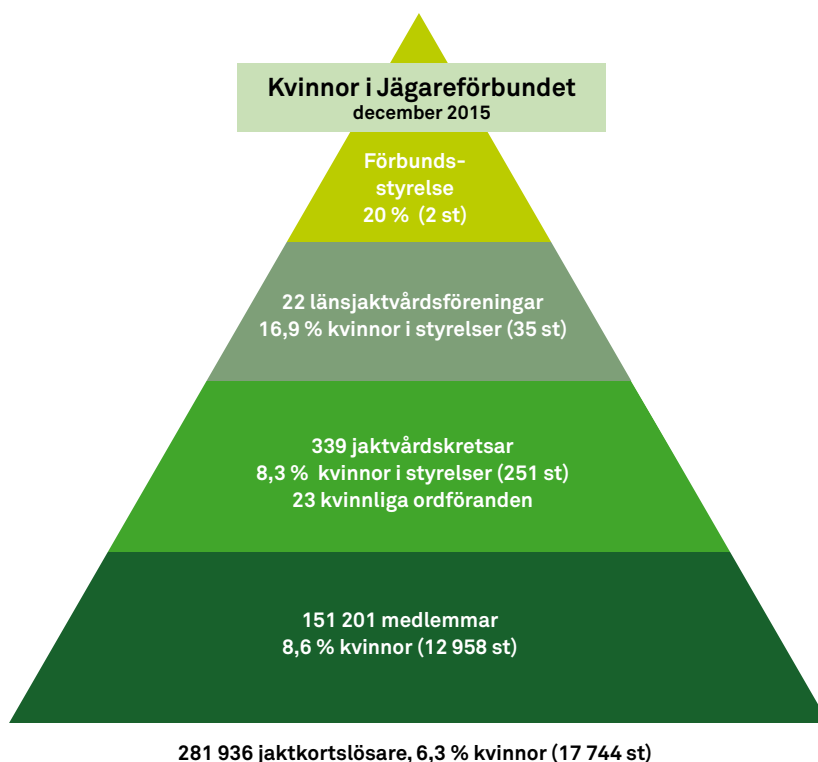
Andelen kvinnliga jaktkortslösare var 6,3 procent under 2015 vilket motsvarar 17 744 kvinnor (+ 750 stycken från 2014). År 1996/1997 var andelen kvinnor i jägarkåren 3,7 procent (11 300 kvinnliga jaktkortslösare).

Av Svenska Jägareförbundets medlemmar är nu 8,6 procent kvinnor, vilket motsvarar 12 958 kvinnor (+422 stycken från 2014). I fyra av landets länsjaktvårdsföreningar är andelen kvinnliga medlemmar över 10 procent, vilket är en mycket lovvärd utveckling.

Förbundet använder andelen kvinnliga jaktkortslösare som jämförelsetal när organisationens mått på jämställdhet utvärderas.

- I förbundsstyrelsen är andelen kvinnliga ledamöter 20 procent.
- I styrelserna för landets 22 länsjaktvårdsföreningar är andelen kvinnliga ledamöter 16,9 procent. År 2001 var andelen 6,1 procent.
- I styrelserna för landets jaktvårdskretsar var andelen kvinnliga ledamöter 8,3 procent. År 2001 var andelen 3 procent.
- 20,8 procent av provtagarna för Jägarexamen 2014 var kvinnor. Antalet kvinnor som tog jägarexamen 2014 var 2 560. Trenden är ökande de senaste sju åren när det gäller antalet kvinnor som tar jägarexamen.

Förbundet har delvis nått sina mål i verksamhetsplanen och i det allmänna uppdraget när det gäller genusperspektiv inom jakten. Att fler kvinnor jagar, eller åtminstone vet vad jakt innebär, blir allt viktigare för jägarkåren och för jaktens position i samhället.

Jägareförbundet arbetar bland annat med JAQT (Svenska Jägareförbundets kvinnliga nätverk) i sitt genusarbete. Nätverken fungerar också som rekryteringsbas av förtroendevalda till Jägareförbundets styrelser på olika nivåer. JAQT är ett gratis nätverk för alla kvinnliga medlemmar inom Svenska Jägareförbundet.

Nätverket bygger på JAQT-verksamhet i länsjaktvårdsförening eller jaktvårdsrets. Tillsammans formar alla län det nationella nätverket. Nästan alla länsföreningar har aktiva JAQT-nätverk.

Nätverkets syfte är att:

- Öka antalet kvinnliga medlemmar i Svenska Jägareförbundet.
- Göra det möjligt för kvinnor att knyta nya jaktliga kontakter och stärka det jaktliga självförtroendet.
- Lära sig mer om jakt, skytte, djur, natur och friluftsliv i form av möten, kurser, seminarier och jakt.
- Vara ett stöd för varandra, aktiva som ännu inte aktiva jägare.

I början av 2015 gjordes en nystart av JAQT. Under två dagar enades man om att JAQT drivs av förtroendemannaleden av en ansvarig nationellt samt av tre regionala samordnare. Dessutom enades man om följande mål:

- Rekryterat minst 1 000 nya kvinnliga medlemmar (dec-16)
- Kvinnor ska ha minst lika högt "nöjd medlems-index" som män (dec-16)
- Minst 20 procent av alla ledamöter i styrelser, samt instruktörer och ledare ska vara kvinnor (dec-16). Det finns ingen målsättning om kvotering utan målet ska nås genom kompetens och intresse.

Vart annat år ska JAQT mötas på nationellt plan för att utvärdera insatser och sätta nya mål.

Föreläsningar om det nationella arbetet med JAQT har genomförts i olika sammanhang. Alla stora jaktmässor har fått faktaunderlag om kvinnliga jägare. De kvinnliga nätverken deltar på sina lokala mässor i länen. Förbundet deltar också med ett kapitel om kvinnor i jakten historiskt, i boken Vilt, Människa och Samhälle del 2 (utgivning 2016).

Kvinnliga jägare och genusperspektiv i jakten ger fortsatt positiv genomslagskraft i både riks- och länsmedia. JAQT-nätverken i länen ställer upp med mediaservice till länsmedier. Ett 40-tal journalister, studenter och forskare har fått faktaunderlag och mediaservice på riksnivå. Det har varit nationella medieinslag i: SVT-Nyheter, TV4-Nyheter, Dagens Industris jaktbilaga, Dagens Nyheter, Kvällsposten, SR-P4, SR-TT, SR-P1, Året Runt, SVT-Mitt i Naturen, SVT-Go´kväll, Filmflix och Amelia.

För att både ta del av och bidra till forskningen och kunskapsutvecklingen av genusperspektiv i jakten sker samarbete med olika universitet, myndigheter och organisationer: Sveriges Lantbruksuniversitet, Skogsmästarskolan, Stockholms Universitet, Umeå Universitet, Kungliga Tekniska Högskolan, Arkitektshögskolan i Umeå, Göteborgs Universitet, Journalisthögskolan, Naturvårdsverket, Skogsstyrelsen, Rikspolisstyrelsen, Försvarsmakten, Studieförbundet, Svenska Kennelklubbens jakthundsklubbar (jaktprov, kvinnliga deltagare, kvinnliga jaktprovsdomare, mm) och med nordiska och europeiska jägarförbund.

”

”Kvinnliga jägare och genusperspektiv i jakten ger fortsatt positiv genomslagskraft i både riks- och länsmedia.”

Angelica Johansson

”

OPINION OCH KOMMUNIKATION

Projekt Jakt för alla – tillgänglighet

Utgångspunkten är att den person som blivit funktionsnedsatt av olycka, sjukdom eller är funktionsnedsatt sedan födsel så långt som möjligt också kan delta i praktisk jakt. Projektet pågår till och med 2017. Verksamheten i den här formen startade strax före halvårsskiftet 2014 och drivs i princip ideellt av Rikard Södergren, rullstolsbunden tidigare jaktvårdskonsulent. Verksamheten bekostas till största delen av tio länsföreningar samt ett par externa sponsorer. Delar av verksamheten är projekt som kommer att pågå under lång tid, till exempel diskriminerande lagstiftning, opinionsbildning och tillgänglighet på skjutbanor. Andra delar går att säsongvis redovisa som arrangemang och pågående arbete med jägarskolan.

Diskriminerande lagstiftning

Projektet samarbetar med Intressebevakning och juridik i arbetet med påverkan på lagstiftningen. Det är terrängkörningslagen och förordningen när det gäller terrängkörningen och jaktförordningen om vilka viltarter som får jagas från motorfordon. Funktionsnedsatta jägare som måste jaga från motorfordon lämnar in dispenser till länsstyrelsen där man bor. Länsstyrelserna tolkar lagstiftningen olika. Dispensansökningarna är ett system som är diskriminerande. För att slippa att söka dispenser försöker vi påverka så att lagstiftningen skrivs om.

På länsjaktvårdsförbundets årsstämma i Norrbotten diskuterades diskrimineringen av en funktionsnedsatt jägare i länet. Årsstämman skickade ett uttalande till landshövdingen att arbeta för ett stopp för diskrimineringen av länets funktionsnedsatta jägare. Uttalandet publicerades i lokalmedia. Länsstyrelsen har lämnat in till regeringskansliet ett förslag om en ändring av 20§ jaktförordningen så att funktionsnedsatta jägare inte ska diskrimineras. Den 29 juni lovade lantbruksminister Bucht att åtgärda den otydliga lagstiftningen som drabbat funktionsnedsatta jägare. Förslag till ändringar i jaktförordningen och terrängkörningsförordning finns färdigt så det som felar är att frågan handläggs.

Natur och jaktarrangemang

2015 års jaktarrangemang har haft olika mängd med deltagare. På de flesta finns plats för fler deltagare. Marknadsföringen av arrangemangen når inte ut till målgruppen effektivt. I anslutning till 2016 års arrangemang kommer det att diskuteras med deltagarna hur marknadsföringen ska bli mer framgångsrik.

Tillgänglighet jaktsskyttebanor

Sju jaktsskyttebanor har certifierats under 2015. Under året har det varit flera banor som har kontaktat projektet om kraven för bra tillgänglighet. Jaktsskyttebanor som blir certifierade tilldelas en skylt och diplom om bra tillgänglighet. Här är förhoppningen att man på länsföreningsstämmorna bjuder in representanter och överlämnar skylt och diplom.

Jägarexamen

Projektet har under året subventionerat priset på att läsa in teorin med E-jakt.

Opinion, media och medlemservice

Projektet var med på Camp järnmannen samt mässan Leva och fungera. Information om projektet har funnits med på många olika jaktmässor under året. Projektet tar emot telefonsamtal från funktionsnedsatta jägare från hela landet. Jakt för alla har också under året varit med i lokal media och handikapptidningar.

INTRESSEBEVAKNING OCH JURIDIK

Under året har juridiken inom jakten fått en alltmer accentuerad roll. I de tre stora frågorna handel med sälprodukter, licensjakt på varg och vapendirektivet som enheten jobbat med under året har samtliga innehållit komplicerade juridiska element vilka upptagit en stor del av tiden. Det räcker inte längre att enbart påverka politiken, opinionen och förvaltningen utan det finns ett behov av förstärkt kompetens inom framför allt processrätt och EU-rätt.

Nordisk Jägarsamvirke har under året anställt en person som ska lobba för de nordiska jägarna i Bryssel.

2015 års licensjakt på varg kunde genomföras efter ett omfattande arbete i förvaltningsrätter och kammarrätt. Förbundets resurs i Bryssel hade här en avgörande roll genom att införa relevant kunskap och EU-perspektiv till inlagorna. Arbetet med vargfrågan har varit aktuellt under hela året, dels i bemötanden av kommissionens andra motiverade yttrande i överträdelseförfarandet, dels genom ett omfattande arbete med remissvar på regeringens utredning om talerätt. Vargfrågan har haft högsta prioritet under hela året.

Enheten har haft som mål att arbete för fortsatt handel med sälprodukter. Frågan är av principiell stor betydelse som ett exempel på hållbart nyttjande. Sveriges regering tog strid i frågan och var den enda av EU:s regeringar som röstade mot ett totalförbud. Trots delvinster i Europaparlamentet och ett stort stöd hos svenska Europaparlamentariker kunde ett totalförbud inte förhindras.

Ett annat mål har varit att förhindra nya EU-begränsningar för jaktvapen och ammunition. Efter vansinnesdåden i Paris presenterade EU-kommissionen ett hastigt hopsatt förslag till revidering av vapendirektivet innehållandes ett flertal negativa förändringar för jägarkåren. Ett arbete för att motverka dessa förändringar inleddes omedelbart och har omfattat uppvaktningar av politiker, mediainslag, debattartiklar, påverkan i Bryssel, samarbete med skytterörelsen med mera. Frågan avgörs under 2016.

Under året har EU-kommissionen låtit genomföra en utvärdering av Fågel- och Art- och Habitatdirektiven. Förbundet har aktivt deltagit i processen och medverkat i både nationella och internationella möten och konferenser i syfte att verka för en revidering av direktiven. Miljörelsen har kraftigt mobiliserat och lobbat för oförändrade direktiv. Det mesta tyder på att direktiven inte kommer att revideras, däremot kommer det att ske förändringar i implementeringen.

Målet att uppnå en småskalig försäljning av vildsvinsprodukter har inte uppnåtts. Motståndet mot en sådan är kompakt hos de avgörande instanserna.

Målen med att skapa ett nätverk för juridisk rådgivning till förbundet samt skapandet av ett juridiskt forum på hemsidan för våra medlemmar har flyttats till nästa år på grund av de omfattande juridiska insatser som varit nödvändiga i andra frågor.

Utöver detta har enheten även bedrivit den juridiska basverksamheten i form av juridisk upplysning till våra medlemmar samt juridiskt stöd till förbundet.

”

”Det räcker inte längre att enbart påverka politiken, opinionen och förvaltningen utan det finns ett behov av förstärkt kompetens inom framför allt processrätt och EU-rätt”.

Anders Iacobæus

”

FUNKTIONEN UTBILDNING

”

"Under året redovisas över 6 000 deltagare i utbildningar och temakvällar, vilket är en markant ökning."

Rolf Annerberg

”

Funktionen har arbetat mot nedanstående operativa mål för 2015:

- **Har vi ett sammanhållet styrdokument för all utbildningsverksamhet.**
Styrdokument och struktur för utbildning av framtidens jägare är beslutad. Utbildningarna delas in i två kategorier; Utbildningar inom ramen för allmänna uppdraget (AU) och utbildningar som produceras utanför ramen för det allmänna uppdraget. Utbildningsformen är att teori och praktik varvas med målet att använda så många sinnen som möjligt. Jägarutbildningar genomförs inom fem ämnesområden: jägare, vilt och jakt, hund, skytte och tillvaratagande.
- **Har vi tagit fram struktur och arbetsplan för utveckling av Jägarskolan.**
PM med inriktning och arbetsplan är godkänd av förbundsstyrelsen.
- **Har vi tagit fram minst en ny efterfrågad jägarutbildning.**
Framtagandet av Kronviltutbildningen är ett resultat av fokusprojekt kronhjort, samverkan mellan funktioner samt interna och externa experter.
- **Har vi ökat antalet deltagare på våra utbildningar inom Jägareförbundet.**
Under året redovisas över 6 000 deltagare i utbildningar och temakvällar, vilket är en markant ökning. Rutinerna för återrapporteringen har blivit bättre och målet är att nästa års redovisning är integrerat i det nya administrativa systemet.
- **Har vi minst ett gemensamt projekt med Studieförbundet.**
Med målet att öka samverkan och kvalitetsutveckling av Studieförbundet utbildning Jägarskolan har en kvalitetsstandard fastställts. Kvalitetsstandard för Jägarskolan syftar till att stärka samarbetet men också att hävda Studieförbundets ledande plats som anordnare av Jägarskoleutbildningar. Tillsammans gör vi under 2016 en nationell marknadsföringssatsning kring Jägarskolan.
- **Har vi etablerad organisation och målsättningar för skytteverksamheten.**
Organisation, övergripande mål och struktur är beslutad. Vi har fastställt två instruktörsnivåer, klubbinstruktör och länsinstruktör. Klubbinstruktör utbildar jägaren och jägarexamenseleven. Utöver att få jägarexamenseleven att klara examen och känna sig trygg inför sin jaktstart är målet att förbättra jaktskyttet och bidra till ett ökat träningskytte. Länsinstruktör utbildar klubbinstruktörer. Uppföljningen kan förbättras och målet är årligen kunna följa upp antalet personer som utbildas av klubbinstruktörer.
- **Har vi tagit fram koncept för högre utbildningar inom Jägareförbundet.**
Konceptet för en framtida "högre" viltförvaltarutbildning för handläggare inom jakten och jaktadministrationen har tagits fram i samarbete med Sveriges Lantbruksuniversitet (SLU). Viltmästarutbildningen 2018 kommer att breddas ytterligare i enlighet med tidigare utredningar. Av årets 19 viltmästarstudenter hade fyra akademisk bakgrund; veterinär, agronomstudent, skogsmästare och polis. Av akademikerkvoten var två kvinnor och två män. Samtliga 15 studenter med jaktelevsbakgrund var män.

• **Har vi kartlagt och tillgängliggjort våra utbildningar samt utbildningsjakter.** Kartläggningen är klar och strukturerad länsvis enligt de fem ämnesområdena; jägare, vilt och jakt, hund, skytte och tillvaratagande. Tillgängligheten var bristfälligt i det hemsidesbaserade bokningssystemet.

• **Har vi utvecklat koncept för naturexamen för ungdomar.** Utvecklingen av ett koncept för naturexamen har påbörjats. Planen är att utveckla viltappen med naturinformation och frågor för ungdomar.

Utbildningsmaterial

Under året producerades några kortare informationsfilmer om passning och övrig köttantering. Filmerna finns tillgängliga via hemsidan. Grunderna till ett större utbildningsmaterial på temat kronvilt skapades under 2015 i nära samarbete med ansvariga konsulenter. Temamaterialet lanseras därefter under våren 2016. Satsningen på skytte påbörjades också under året genom inspelning av en film om hagelsskytte riktad till instruktörerna i landet. Inspelning av kulskyttedelen och färdigställande av filmerna genomförs under 2016. Ett utbildningsmaterial runt älgförvaltningen framställdes tillsammans med en broschyr som trycktes i 17 000 exemplar. Bokpaketet Jägarskolan som används i utbildningen inför Jägarexamen är inne på sin femte säsong och lyckades behålla sin marknadsandel även under detta år.

Utbildningar och tema

Förbundets samarbete med Studieförbundet har resulterat i en rikstäckande kvalitetssäkring för utbildningen inför Jägarexamen. Den innehåller bland annat en samordning och likriktning av det kursutbud som kommer att erbjudas de jägarexamenselever som väljer att läsa hos studieförbundet.

Under året redovisar jägareförbundet 6 397 deltagare i utbildningar och temakvällar. Rapporteringen återspeglar väl den verksamhet som prioriterats. Bland de utbildningar och temakvällar som haft störst deltagarantal kan nämnas:

Tema vildsvin	1 273 deltagare
Tema hjort	1 398 deltagare
Jaktledarutbildning	868 deltagare
Tema viltvård	726 deltagare
Skjutledare	526 deltagare
Viltundersökare	356 deltagare
Viltdata älg	269 deltagare
Tillvaratagande av vilt	231 deltagare
Säljakt	183 deltagare
Klubbinstruktörer skytte	172 deltagare
Viltvårdsområden	99 deltagare

Utöver detta har det hållits återträffar och utbildning av nya instruktörer inom ett flertal områden, totalt 258 personer.

FUNKTIONEN MEDLEM OCH MARKNAD

”

2015 var ett händelserikt år för avdelningen. För första gången på tio år har antalet betalande medlemmar ökat.

"För första gången på tio år har antalet betalande medlemmar ökat."

Sven Lindén

”

Nya medlemssystemet

Medlemssystemet som byttes under våren 2013 har under året blivit stabilare och fördelarna med systemet har under året börjat visa sig. Det är idag enklare att bli medlem genom att det skapats flera vägar att bli medlem.

Medlemsservice har nu varit i egen regi i två år och vi har under året fortsatt trimma in organisationen till att möta medlemmars behov.

Marknadsföringskonceptet 5 framgångar

Konceptet introducerades 2014 och har blivit populärt som verktyg för att prata kring varför man ska bli och vara medlem. Utöver tidning, försäkring och rabatter så ges också konkreta jaktliga argument till varför man ska vara medlem. Detta fungerar bra ute bland jägarna när man tar upp diskussionen kring medlemskap.

För att växla ut ”5 framgångar” har vi fortsatt att använda konceptet ”Lära genom att tävla”. Detta användes även i år på alla stora jaktmässor i Sverige. Konceptet går ut på att besökarna tävlar om ett fint pris genom att besvara frågor om våra fem framgångar. På så sätt fick många besökare kunskap om vad förbundet erbjuder för medlemsnytta utöver förmånerna. Intresset kring mässor ökade under 2015 och våra länsföreningar och kretsar var aktivare under 2015 är föregående år, mycket tack vare det enkla konceptet.

Årets avisering utgick även den ifrån konceptet för att i ytterligare en kanal påminna/berätta om vad förbundet åstadkommit för medlemmarna och jägarna.

Ny film om Jägareförbundet

För att öka kunskapen om Jägareförbundet så byggde vi vidare på våra fem argument och medlemsförmånerna genom att på film prata om hela förbundets verksamhet på ett komprimerat sätt. Detta för att ge en bättre överblick om vad vi gör. På så sätt var också tanken att vi ska bli bättre om att prata om varför man ska vara medlem i Svenska Jägareförbundet. Filmen, med Adam Alsing i huvudrollen, blev klar under hösten 2015 och ligger idag på YouTube för alla att se.

Satsning på jägarskolan

Under 2015 fortsatte satsningen på rekrytering inom jägarskolorna. I en rekryteringskampanj erbjöds alla nya medlemmar som läste jägarskolan halva priset första året och en premie till de som värvade bland jägarskolorna. Nytt presentationsmaterial togs fram för att förenkla att föra fram argumenten varför man ska bli medlem.

ÖSTER MALMA

Öster Malma är en utbildnings- och upplevelsegård för jakt och viltvård med restaurang och konferensverksamhet. Fastigheten Öster Malma är knappt 1 200 hektar stor, varav 560 hektar är produktiv skogsmark. Drygt 350 hektar är sjöar, viltvatten och vattendrag och resten är åker, äng och övrigt.

Jägareförbundet har bedrivit yrkesmässig utbildning på fastigheten sedan 1947 och fastigheten köptes 1993. 2003 flyttade Jägareförbundets nationella kansli till den då nyrenoverade ladugården på Öster Malma.

Av byggnaderna dominerar Öster Malma slott (1668) med flyglar, stallflyglar och uthus. I ladugården finns reception, restaurang och konferenslokaler samt 42 arbetsplatser på övervåningen. Sex hus och ett viltslakteri ingår i fastigheten. Röda Längan är ett modernt hotell för övernattande gäster. Den inhägnade viltgården är uppdelad i en uppfödningssdel och Wild Life Park där besökare kan uppleva och lära sig om vilt.

2015 var ett intensivt utbildningsår med Viltmästarkurs och ett näst intill fullbokat kursprogram. Därtill genomfördes många utbildningar för instruktörer, personal och externa kunder. Som brukligt är anordnades ett flertal större seminarier exempelvis Eftersök, Viltet och jaktens historia samt ett om Kronvilt och kronviltsförvaltning.

Besöksrekord, över 50 000 besökare, bidrog till att omsättningen i Service AB ökade från föregående år. Den nya Viltvårdsstigen, för de allra yngsta besökarna, i Wild Life Park var uppskattad och bidrog till många nöjda besökare.

Viltforskningen på fastigheten utvecklas och nya fältförsök anlades av Stockholms universitet (Tovetorp) och Sveriges Lantbruksuniversitet (Umeå). Bland annat kommer betydelsen av sommar- och vinterbete för konkurrens mellan klövvilt, fodertillgång och skador på skog att undersökas med hjälp av uthägnader.

Fastighetsåret inleddes med utredning av energiförsörjningen och renovering av reningsverk. Slottets jakthistoriska inslag har utökats med flera donationer och nytt larmsystem införts. Fuktproblemen runt slottet har åtgärdats med hjälp av bidrag från länsstyrelsen och Riksantikvarieämbetet. Året avslutades med mindre skogsavverkningar kring torpet Nudde och Kvarndammarna samt att Trafikverket bekostade en omfattande plantering av nya alléträd.

Besökare, medlemmar, konferensgäster, personal med flera har alla bidragit till att verksamheten 2015 tog ett stort steg mot målsättningen för Öster Malma: Sveriges jakt- och viltvårdscentrum.

JÄGAREFÖRBUNDET SERVICE AB

Jägareförbundet Service AB är ett av Svenska Jägareförbundet helägt aktiebolag som bedriver restaurang, konferens, hotell och vandrarhem, catering, gårdsbutik, sommarcafé och slakteriverksamhet på Öster Malma. Verksamheten bedrivs inte fullt ut på strikt kommersiell grund eftersom stor hänsyn tas till organisationens behov av bolagets tjänster. Bolaget omsatte 2015 totalt 18 268 tkr. Bolaget fortsätter att visa ett ekonomiskt positivt resultat.

Under 2015 genomfördes 480 konferens- och gruppbokningar. Boendet genererade 7 863 rumsnätter baserad på både hotell- och vandrarhemsrummen, detta motsvarar en beläggningsgrad på cirka 45 procent. Vart tredje år genomförs viltmästarutbildningen på Öster Malma, vilket bidrog till en hög beläggningsgrad under 2015. Beläggningsgraden har under åren succesivt stigit.

Öster Malma som varumärke har förstärkts i regionen under de senaste åren. Under året har lyckade koncept fortsatt, vilket bland annat är Afternoon Tea, söndagsbuffé, grillbuffé, julmarknad och julbord. Under året har Öster Malma besökts av minst 52 000 personer. Denna siffra är beräknad på:

Dagens lunch	27 444 personer (inklusive 4 999 personalluncher)
Konferenslunch	3 190 personer
Söndagsbuffé	2 951 personer
Julbord	3 417 personer
Julmarknad	6 000 personer (uppskattad siffra)
Grillbuffé	952 personer
Wildlife Park	4 452 personer (betalande)
Afternoon Tea	2 789 personer

Ett stort antal gäster besökte Öster Malma utan att nyttja någon av de produkter eller evenemang som vi statistiskt kan mäta.

SVERIGES VILDNAD

Sveriges Vildnad är en stiftelse som tillkommit på Svenska Jägareförbundets initiativ. Stiftelsen erhåller årligen bidrag från K A Wallenbergs stiftelse, samt från Kungliga Patriotiska Sällskapet. Stiftelsen har till ändamål att dels främja utvecklingen för, och säkerställandet av, viltarter vars populationer visar en vikande trend eller bedöms hotade, dels främja utvecklingen och säkerställandet av viltbiotoper som är av betydelse för sådana viltarter eller av annan särskild betydelse. Sveriges Vildnad står under förvaltning av ett förtroenderåd, som består av högst 60 personer med bakgrund inom svensk viltförvaltning och viltforskning. Rådet samlas årligen för att bland annat fatta beslut om verksamheten. Jägareförbundets styrelse fungerar som styrelse i Sveriges Vildnad.

Två seminarier genomfördes i Sveriges Vildnads regi under 2015. Dels presenterades resultaten från Fokusprojekt kronvilt på Öster Malma i juni där cirka 150 personer deltog, dels anordnades ett seminarium med titeln "Samförvaltning av vilt och andra naturresurser" i december på Skansen där drygt 100 personer deltog.

SVENSK VÅTMARKSFOND

Svensk Våtmarksfond bildades den 9 juni 1995 på initiativ av Svenska Jägareförbundet. Stiftelsens ändamål är att ta fram resurser för att sprida kunskap om, och stödja åtgärder för, bevarande, skapande och skötsel av våtmarker för fåglar samt om våtmarkernas roll och värde. Stiftelsen får genom donationer, testamentsmedel eller på annat sätt motta medel från myndigheter, organisationer, företag och enskilda personer. H.M. Konungen stöder stiftelsen som dess högste beskyddare.

I stiftelsens styrelse finns representanter från Svenska Jägareförbundet, Sveriges Ornitologiska Förening (SOF), Världsnaturfonden (WWF), Lantbrukarnas Riksförbund (LRF), och näringslivet. Detta innebär att stiftelsen har en stark förankring i svensk naturvårdsrörelse.

Våtmarksfondens nyligen antagna vision för verksamheten är **”Att våtmarkernas fåglar lever i livskraftiga bestånd tillsammans med andra arter i välskötta våtmarksmiljöer över hela landet”**. Strategin för att nå uppsatta mål är att Våtmarksfonden ska vara ett kunskapscentrum och en naturlig mötesplats samt pådrivare och opinionsbildare i det nationella våtmarksarbetet. Ett aktivt engagemang från deltagande organisationer och goda ekonomiska resurser stödjer verksamheten. Rådgivning, utbildning och information samt ekonomiskt stöd till bevarande, skapande och skötsel av våtmarker är viktiga delar av den praktiska verksamheten. Målgruppen för fondens arbete är markägare och förvaltare av jord- och skogsbruksmark samt myndigheter och intresseorganisationer.

Höjdpunkten i Våtmarksfondens verksamhet under 2015 var genomförandet av 20-årsjubileet på Christinehof i Skåne med cirka 70 deltagare. Jubileumskonferensen - som invigdes av landshövdingen i Skåne - genomfördes med föredrag av representanter från bland annat Miljö- och energidepartementet samt alla berörda centrala myndigheter (Naturvårdsverket, Jordbruksverket, Skogsstyrelsen, Havs- och vattenmyndigheten). Konferensen, vars tema var ”Vattenlandskap i praktiken”, avslutades med en mycket uppskattad exkursion till Fyledalen och Tullstorpsån.

Sedan stiftelsen bildades har den genom sin verksamhet medverkat till att närmare 700 våtmarker om 6 500 hektar restaurerats eller återskapats. De flesta typer av våtmarker finns representerade, allt från små viltvatten till större våtmarker både i skog och på åkermark. Årets ekonomiska stöd har gått till två projekt - projekt fjällgås och projekt stork samt två restaureringar av våtmarker.

Årets Våtmarksstipendium, Ragn-Sells i samarbete med Våtmarksfonden, på 25 000 kronor tilldelades Torbjörn Åhman och Per Hjärp, anställda vid Holmen Skog AB. Stipendiaterna har varit med från första början då Holmen engagerade sig i fonden. De är båda utbildade av fonden i grundläggande våtmarkskunskap och har sedan byggt på sin kompetens både teoretiskt och med omfattande av erfarenheter i fält. Båda har en bra förmåga att övertyga myndigheter och det egna företaget om våtmarkernas stora värde, inte bara för fåglarna, utan också för biologisk mångfald och rekreation.

ÅRSREDOVISNING 2015

Årets resultat

Det operativa resultatet för år 2015 uppgick till 6,4 mkr (2,9 mkr). Resultatet efter finansnetto uppgick till 7,4 mkr (5,3 mkr). Förbundets anslag för det allmänna uppdraget från viltvårdsfonden uppgick till 52,0 mkr (51,7 mkr). Anslaget svarar för 32 % (32 %) av de totala intäkterna och täcker kostnaderna för att fullfölja det allmänna uppdraget. Medlemsintäkterna under år 2015 uppgick till 65,1 mkr (64,4 mkr). Detta motsvarar 40 % (40 %) av verksamhetsintäkterna. Resterande del av intäkterna genereras av bland annat andra anslag som mårhundspjäsprojekt, prenumerations- och annonsintäkter, utbildning, samarbetsavtal samt förlags- och profilprodukter.

De senaste åren har förbundet genomgått ett arbete för att effektivisera verksamheten mot våra gemensamma strategiska mål. Utvecklingen har krävt prioriteringar, ett förändrat arbetssätt med fyra tydliga funktionsinriktningar och målstyrning. De fyra funktionerna har förstärkts med kompetens och satsningar och det nya arbetssättet börjar nu bli etablerat, även om detta är en fortsatt pågående process. Detta har bidragit till större effektivitet i verksamheten såväl i användning av resurser som i fokus på genomförande för bästa resultat. Det positiva ekonomiska resultat vi uppvisar i år är till stor del en följd av detta.

En nedskrivning utöver normala nedskrivningar av fordran mot tidigare dotterbolaget Jägareförbundet Utvecklings AB påverkar resultatet med -1,8 mkr. Jägareförbundet Utvecklings AB avyttrades under 2015 till en köpare med möjligheter att ge verksamheten ett större fokus än förbundet kunnat. Som en del i uppgörelsen vid försäljningen av dotterföretaget erhåller medlemmar två års fri grundanvändning av appen Wehunt. Under 2015 utnyttjades den medlemsförmånen till ett värde av 600 tkr. Verksamhetens totala kostnader inklusive avskrivningar uppgick till 155,2 mkr (156,5 mkr).

Tillgångar

Förbundets totala tillgångar uppgick per den 31/12 2015 till 89,5 mkr (87,9 mkr).

Byggnader och mark

Fastigheten Öster Malma har ett bokfört värde av totalt 34,4 mkr (37,3 mkr).

Värdepappersportfölj

Jägareförbundet har avtal med en extern kapitalförvaltare om diskretionär förvaltning av förbundets värdepappersportfölj. Förvaltningen sker med stöd av en av förbundsstyrelsen beslutad kapitalförvaltningspolicy som har en försiktig prägel.

Värdepappersportföljen har värderats till det lägsta av anskaffningsvärdet och verkligt värde per balansdagen, 34,4 mkr. Marknadsvärdet av värdepappersportföljen uppgick per 31/12 2015 till 35,0 mkr (34,3 mkr) vilket ger en dold reserv på 0,7 mkr.

Eget kapital

Det egna kapitalet består av Framtidsfond 0,6 mkr (0,5 mkr), Trygghetsfond 11,3 mkr (11,3 mkr), Dispositionsfond 7,8 mkr (2,5 mkr) samt årets resultat 7,4 mkr (5,3 mkr), totalt 27,1 mkr (19,6 mkr).

Förbundsstyrelsen slog 2003 tillsammans med länsföreningarna fast att Svenska Jägareförbundet skulle sträva efter att bygga upp ett eget kapital om motsvarande 20 mkr. Samtliga länsföreningar bidrog då till detta med 20 kr per medlem. Det negativa resultatet 2012 påverkade drastiskt det egna kapitalet men det har nu återställts helt.

Investeringar

Under år 2015 har förbundet gjort investeringar för 1,2 mkr (2,3 mkr). Dessa investeringar består av renoveringar av fastigheter på Öster Malma samt övriga investeringar i IT samt inventarier.

Övriga intäkter

Anslag och bidrag består till större delen, 8 mkr 2015, av intäkter relaterade till mårhundprojektet och resterande hänförs till anslag rörande jägarexamen och övriga mindre projekt. Övriga intäkter hänförs till bland annat annonsering, försäljning av förlags- och profilprodukter, utbildningar och intäkter från fastigheten Öster Malma.

Resultatdisposition

Styrelsen och generalsekreteraren föreslår att till förfogande stående vinstmedel, trygghetsfond, 11 258 tkr, dispositionsfond 7 771 tkr samt årets resultat, 7 443 tkr, disponeras enligt följande:

Balanseras i Trygghetsfond	11 258 tkr
Balanseras i Dispositionsfond	<u>15 214 tkr</u>
	26 472 tkr

Disponibla vinstmedel i dotterbolag som ingår i koncernen uppgår till 2 313 tkr (1 976 tkr).

FEM ÅR (I SAMMANDRAG)

Belopp i tkr	2015	2014	2013	2012	2011
Rörelsens intäkter					
Medlemsavg. & samarbetsavt.	66 960	65 939	65 282	68 132	71 383
Viltvårdsfonden	52 000	51 750	51 100	49 600	50 500
Anslag och bidrag	12 177	11 861	17 604	14 596	13 919
Övriga intäkter	30 561	29 859	28 674	29 684	31 121
Totala intäkter	161 698	159 410	162 660	162 012	166 923
Rörelsens kostnader					
Tryckning och distribution	14 599	15 556	16 673	19 812	20 942
Personalkostnader	67 898	66 276	68 533	70 447	68 428
Övriga kostnader	72 737	74 695	77 905	86 335	78 898
Totala kostnader	155 234	156 527	163 111	176 594	168 268
Operativt resultat	6 464	2 882	-451	-14 582	-1 345
Finansiellt netto	979	2 391	2 949	3 257	-1 168
Årets resultat	7 443	5 273	2 498	-11 325	-2 513
Balansomslutning	89 532	87 874	97 486	91 698	88 917
NYCKELTAL					
Anslag/totala intäkter %	39,7	39,9	42,2	39,6	38,6
Egen kapitaltillväxt %	38,4	37,0	21,2	-48,9	-9,8
Balanslikviditet %	82,4	68,1	65,7	55,5	60,4
Soliditet % (per 31/12)	30,3	22,3	14,7	12,9	26,0
Antal medlemmar (per 31/12)	151 006	151 020	153 773	149 546	175 434
Antal jaktkort lösta av svenska jägare	256 750	264 281	265 282	271 063	268 816
Andel medlemmar av svenska jaktkortslösare %	58,8	57,1	58,0	55,2	65,3
TS upplaga Svensk Jakt	120 500	116 500	132 000	133 100	137 400
Genomsnittligt antal anställda	109	109	108	109	110

Egen kapitaltillväxt = utgående eget kapital/ingående eget kapital * 100

Balanslikviditet = omsättningstillgångar/kostfristiga skulder * 100

Soliditet = eget kapital per 31/12/balansomslutning per 31/12 * 100

RESULTATRÄKNING

Belopp i tkr	Not	2015	2014
Rörelsens intäkter			
Medlemsavgifter och samarbetsavtal		66 960	65 939
Viltvårdsfonden		52 000	51 750
Anslag och bidrag		12 177	11 861
Övriga intäkter	1	30 561	29 859
Totalt intäkter		161 698	159 410
Rörelsens kostnader			
Tryckning och distribution		-14 599	-15 556
Handelsvaror		-4 708	-6 370
Övriga externa kostnader	2	-62 487	-61 831
Personalkostnader	3	-67 898	-66 276
Avskrivningar av immateriella och materiella anläggningstillg.	4	-3 743	-4 391
Nedskrivningar av omsättningstillgång utöver normala nedskrivningar		-1 799	-2 103
Totalt kostnader		-155 234	-156 527
Operativt resultat		6 464	2 882
Resultat från finansiella poster			
Ränteintäkter och liknande resultatposter	5	3 026	4 120
Räntekostnader och liknande resultatposter	6	-2 047	-1 730
Resultat efter finansiella poster		979	2 391
ÅRETS RESULTAT		7 443	5 273

BALANSRÄKNING

Belopp i tkr	Not	2015-12-31	2014-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
<i>Immateriella anläggningstillgångar</i>			
Programvara.....	7	561	803
		561	803
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>			
Byggnader och mark.....	8	34 411	37 311
Inventarier, verktyg och installationer	9	2 887	2 243
		37 298	39 554
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>			
Andelar i koncernföretag	10	200	982
Andra långfristiga värdepappersinnehav.....		2	2
		202	984
Summa anläggningstillgångar		38 061	41 341
Omsättningstillgångar			
<i>Varulager mm</i>			
Färdiga varor och handelsvaror		2 962	3 214
		2 962	3 214
<i>Kortfristiga fordringar</i>			
Kundfordringar		5 434	2 470
Fordringar hos koncernföretag.....		2 042	2 461
Övriga fordringar		3 179	2 069
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter.....	11	2 711	2 449
		13 366	9 450
Kortfristiga placeringar	12	34 351	32 376
Kassa och bank.....		792	1 494
Summa omsättningstillgångar		51 470	46 533
SUMMA TILLGÅNGAR		89 532	87 874

Belopp i tkr	Not	2015-12-31	2014-12-31
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital	13		
Framtidsfond		630	548
Trygghetsfond		11 258	11 257
Dispositionsfond		7 771	2 498
Årets resultat		7 443	5 273
		27 102	19 577
Kortfristiga skulder			
Checkräkningskredit (limit 40 000 tkr)		5 155	17 538
Leverantörsskulder		6 326	6 947
Övriga skulder		5 129	3 882
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	14	45 820	39 930
		62 430	68 297
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		89 532	87 874

STÄLLDA SÄKERHETER OCH ANSVARSFÖRBINDELSER

Ställda säkerheter

För egna skulder och avsättningar

Fastighetsinteckningar	55 000	55 000
------------------------------	--------	--------

Ansvarsförbindelser

Borgen för dotterbolag	800	800
------------------------------	-----	-----

KASSAFLÖDESANALYS

Belopp i tkr	2015	2014
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN		
Resultat efter finansiella poster	7 443	5 273
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet	5 225	5 304
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital	12 667	10 577
Kassaflöde från förändringar i rörelsekapital		
Ökning(-)/minskning(+) av varulager	97	538
Ökning(-)/minskning(+) av rörelsefordringar	-5 715	7 619
Ökning(+)/minskning(-) av rörelseskulder	6 516	2 006
Kassaflöde från den löpande verksamheten	13 565	20 740
INVESTERINGSVERKSAMHETEN		
Förvärv av materiella anläggningstillgångar	-1 246	-2 327
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-1 246	-2 327
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN		
Försäljning av dotterbolag	800	0
Aktieägartillskott dotterföretag	0	-532
Inköp av kortfristiga placeringar	-23 490	-32 277
Försäljning av kortfristiga placeringar	22 051	31 467
Upptagna/amorterade lån	-12 383	-16 901
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	-13 022	-18 243
Årets kassaflöde	-703	170
Likvida medel vid periodens början	1 494	1 324
Likvida medel vid periodens slut	792	1 494
Tilläggsupplysningar till kassaflödesanalys		
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet		
Gåvor till framtidsfonden	82	8
Vinst vid försäljning av inventarier	0	-46
Vinst vid försäljning av dotterföretag	-18	0
Förlust vid försäljning av kortfristiga placeringar	1 588	862
Vinst vid försäljning av kortfristiga placeringar	-2 124	-2 897
Nedskrivning av varulager	155	883
Nedskrivning av kortfristig fordran	1 799	2 103
Avskrivningar	3 743	4 391
	5 225	5 304

NOTER

MED REDOVISNINGSPRINCIPER OCH BOKSLUTSKOMMENTARER

Belopp i tkr om inget annat anges.

Årsredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och BFNAR 2012:1 Årsredovisning (K 3). Tillämpade redovisnings- och värderingsprinciper överensstämmer med föregående år.

VÄRDERINGSPRINCIPER M M

Tillgångar, avsättningar och skulder har värderats till anskaffningsvärden om inget annat anges nedan.

VARULAGER

Varulager, värderat enligt Bokföringsnämndens allmänna råd (BFNAR 2000:3), är upptaget till det lägsta av anskaffningsvärdet enligt först in- först ut-principen, respektive verkligt värde. Därvid har inkuransrisken beaktats.

FORDRINGAR

Fordringar har efter individuell värdering upptagits till belopp varmed de beräknas inflyta.

AVSKRIVNINGSPRINCIPER FÖR ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

Avskrivningar enligt plan baseras på ursprungliga anskaffningsvärden minskat med beräknat restvärde och avskrivning sker över tillgångens beräknade nyttjandeperiod.

Följande avskrivningstider tillämpas:

	Nyttjandeperiod
Byggnader	25-33 år
Byggnadsinventarier	10 år
Inventarier, verktyg och installationer	5 år
Datorer	3 år

LEASING – LEASETAGARE

Leasingavtal redovisas enligt BFNAR 2000:4. Samtliga leasingavtal redovisas som operationella i enlighet med dessa regler. Operationell leasing innebär att leasingavgiften kostnadsförs över löptiden med utgångspunkt från nyttjandet.

INKÖP OCH FÖRSÄLJNING MELLAN SVENSKA JÄGAREFÖRBUNDET OCH DOTTERFÖRETAGET JÄGAREFÖRBUNDET SERVICE AB

Försäljning till dotterföretaget har under 2015 uppgått till 1.359 Tkr.

Inköp från dotterföretaget har under 2015 uppgått till 3.299 Tkr.

LIKVIDA PLACERINGAR

Likvida placeringar värderas i enlighet med årsredovisningslagen till det lägsta av anskaffningsvärdet och det verkliga värdet. Värdepapper värderas med avseende på värdepappersportföljen i sin helhet.

Not 1 Övriga intäkters fördelning*Övriga intäkter per väsentligt intäktslag*

Prenumerationer/Annonsintäkter

Förlagsförsäljning

Kursgårdstjänster/Kurser

Övrigt

Summa**2015****2014**

13 023

12 036

6 628

6 111

2 893

3 667

8 017

8 046

30 561**29 859****Not 2 Övriga externa kostnader**

Forskartjugan, medlemsförsäkring och övriga dir. kostnader

Lokal- och fastighetskostnader

Förbrukningsinv, reparation, underhåll och leasinginv.

Rese- och transportkostnader

Försäljningskostnader

Kontorsmaterial, trycksaker, tele och porto

Förvaltningskostnader

Externa tjänster

Övriga kostnader

Summa**2015****2014**

16 570

10 376

8 676

10 154

6 318

5 551

5 274

4 667

3 060

3 108

6 581

6 943

3 324

2 189

10 451

16 464

2 233

2 379

62 487**61 831****Not 3 Anställda och personalkostnader****Medelantalet anställda**

Sverige

Varav män

Löner, andra ersättningar och sociala kostnader

Ordföranden

Styrelsen

Generalsekreterare

Förtroendevalda

Övriga anställda

Summa**2015****2014**

109

109

71%

71%

289

276

286

214

1 082

1 013

213

111

43 896

42 657

45 766**44 271**

Sociala kostnader

Varav pensionskostnader

Övriga personalkostnader

Summa

19 438

18 903

5 253

5 018

2 694

3 102

67 898**66 276**

Arvodet till styrelseledamöter och övriga förtroendevalda redovisas i resultaträkningen under posten övriga externa kostnader.

Till styrelsens ordförande har arvode om 289 tkr (276 tkr) utgått.

Till generalsekreteraren har lön om 1.082 tkr (1.013 tkr) utgått.

Till styrelsens ordförande och övriga styrelsemedlemmar utgår arvode enligt årsstämman beslut. Ersättning till generalsekreteraren beslutas av styrelsen.

Generalsekreterarens pension tecknas enligt ITP-planen med pensionsålder 65 år. Vid uppsägning från förbundets sida gäller en uppsägningstid om 6 månader, vid uppsägning från generalsekreterarens sida 6 månader. Vid uppsägning från förbundets sida har generalsekreteraren rätt till ytterligare 6 månaders ersättning utan arbetskyldighet.

Not 4 Avskrivningar av anläggningstillgångar

	2015	2014
Programvara	-241	-1 000
Byggnader och markanläggningar	-2 900	-2 933
Inventarier, verktyg och installationer	-602	-459
	-3 743	-4 391

Not 5 Ränteintäkter och liknande resultatposter

	2015	2014
Ränteintäkter, övriga	404	409
Utdelningar	480	814
Vinst vid försäljning av dotterföretag	18	0
Vinst vid avyttring av värdepapper	2 124	2 897
	3 026	4 120

Not 6 Räntekostnader och liknande resultatposter

	2015	2014
Räntekostnader	-356	-574
Förlust vid avyttring av värdepapper.....	-1 588	-862
Övrigt.....	-103	-294
	-2 047	-1 730

Not 7 Programvara

	2015-12-31	2014-12-31
Akkumulerade anskaffningsvärden		
Vid årets början	7 605	6 903
Nyanskaffningar	0	701
	7 605	7 604
Akkumulerade avskrivningar enligt plan		
Vid årets början	-6 802	-5 802
Årets avskrivning enligt plan på anskaffningsvärden	-241	-1 000
	-7 044	-6 802
REDOVISAT VID ÅRETS SLUT	561	803

Not 8 Byggnader och mark

	2015-12-31	2014-12-31
Akkumulerade anskaffningsvärden		
Vid årets början	65 084	66 712
Nyanskaffningar	0	565
Utrangeringar	0	-2 192
	65 084	65 084
Akkumulerade avskrivningar enligt plan		
Vid årets början	-27 773	-27 015
Utrangeringar	0	2 174
Årets avskrivning enligt plan på anskaffningsvärden	-2 900	-2 932
	-30 674	-27 773
REDOVISAT VID ÅRETS SLUT	34 411	37 311
Taxeringsvärde, byggnader	2 108	2 189
Taxeringsvärde, mark	51 111	51 231
	53 219	53 420

Not 9 Inventarier, verktyg och installationer	2015-12-31	2014-12-31
Akkumulerade anskaffningsvärden		
Vid årets början	6 232	24 197
Nyanskaffningar	1 246	1 061
Utrangeringar	0	-19 026
	7 478	6 232
Akkumulerade avskrivningar enligt plan		
Vid årets början	-3 989	-22 622
Utrangeringar	0	19 093
Årets avskrivning enligt plan	-602	-459
	-4 590	-3 989
REDOVISAT VID ÅRETS SLUT	2 887	2 243

Not 10 Andelar i koncernföretag	2015-12-31	2014-12-31
Akkumulerade anskaffningsvärden		
Vid årets början	982	450
Aktieägartillskott Jägareförbundet Utvecklings AB	0	532
Försäljning av Jägareförbundet Utvecklings AB	-782	0
REDOVISAT VID ÅRETS SLUT	200	982

Specifikation av förbundets innehav av aktier och andelar i koncernföretag

<u>Dotterföretag/ Org nr/ Säte</u>	<u>Antal andelar</u>	<u>Andel i %</u>	<u>Bokfört värde</u>
Jägareförbundet Service AB, 556429-9302, Nyköping	1 000	100	100
Tassofena AB, 556173-7338, Stockholm	1 000	100	100

<u>Dotterföretag/ Org nr/ Säte</u>	<u>Eget kapital</u>	<u>Årets resultat</u>
Jägareförbundet Utvecklings AB, 556880-6953, Nyköping	2 401	337
Tassofena AB, 556173-7338, Stockholm	108	0

Not 11 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	2015-12-31	2014-12-31
Förutbetalda lokalhyror, leasingavtal och övriga poster	2 711	2 449
	2 711	2 449

Not 12 Kortfristiga placeringar

	Bokfört värde	Marknadsvärde
Börsaktier	20 129	20 986
Aktiefonder	2 985	3 071
Räntefonder	29	29
Räntebärande värdepapper	11 207	10 922
	34 351	35 008

Not 13 Eget kapital

	Trygghetsfond/ Framtidsfond	Disposi- tionsfond	Årets resultat
Utgående balans enligt balansräkning föregående år	11 806	2 498	5 273
Disposition enligt årsstämmobeslut			
Avsättning till Dispositionsfond		5 273	-5 273
Gåvor till Framtidsfond.....	82		
Årets resultat.....			7 443
VID ÅRETS SLUT	11 888	7 771	7 443

Trygghetsfond förklaras i texten Ekonomi under rubriken Eget kapital.
Dispositionsfond är Fritt eget kapital.
Framtidsfondens syfte är att genom bidrag stödja framtidsfrågor inom jakten.

Not 14 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	2015-12-31	2014-12-31
Förutbetalda medlemsavgifter	31 886	32 359
Semesterlöneskuld	3 994	3 502
Övriga poster	9 941	4 070
	45 820	39 930

Revisionsberättelse avseende verksamhetsåret 2015 lämnad av den av Svenska Jägareförbundets årsstämma 2015 valda förtroendemannarevisorn.

Den förtroendevalda revisorn genomför granskning av förbundsstyrelsens och generalsekreterarens förvaltning liksom av genomförandet av förbundsstämmans beslutade mål, strategier och andra riktlinjer som syftar till att förverkliga det ändamål som anges i förbundets stadgar.

Granskningen är främst baserad på förbundsstyrelsens protokoll, på generalsekreterarens rapporter till förbundsstyrelsen, på genomgång av intern och extern kommunikation och annat relevant material. Vidare på intervjuer med valberedningens ordförande och generalsekreteraren samt på ett möte med delar av förbundsstyrelsen.

Vid en samlad bedömning av styrelsens och generalsekreterarens arbete finns anledning att påpeka

att det ekonomiska utfallet är mycket bra och att det är resultatet av ett målmedvetet arbete,

att de övergripande målen till väsentliga delar har uppnåtts,

att målsättningen när det gäller medlemsutvecklingen uppnåtts, samt

att relevanta åtgärder vidtagits med anledning av de motioner som behandlades vid förra årets stämma.

Verksamheten präglas av en hög aktivitetsnivå, stor bredd och höga ambitioner. Samspelet mellan styrelsen och tjänstemannaorganisationen förefaller fungera på ett mycket bra sätt, vilket är av största vikt i en organisation som skall vara medlemsstyrd och skapa största möjliga medlemsnytta. Det finns också en påtaglig förmåga att "mobilisera" när så krävs, vilket förbundets omfattande arbete med "vargfrågan" är ett gott exempel på.

En viktig utmaning och ett prioriterat mål är för närvarande att skapa goda och långsiktiga villkor för det allmänna uppdraget eller dess efterföljare och att jägarnas pengar även framgent på ett kostnadseffektivt sätt kommer att användas för jaktens och viltvårdens bästa. Det kommer att ställa stora krav på förbundet, såväl strategiskt som taktiskt, och styrelsen och ledningen tycks vara väl rustade för denna viktiga utmaning.

Med hänvisning till ovanstående anser jag att det finns goda skäl för den rekommendation som den auktoriserade revisorn och jag lämnat i vår gemensamma revisionsberättelse, nämligen att förbundsstämman beslutar att bevilja styrelsen och generalsekreteraren ansvarsfrihet.

Stockholm den 17 april 2016.

Sören Larsson

Svenska Jägareförbundet

REVISIONSBERÄTTELSE

Till föreningsstämman i Svenska Jägareförbundet
Org.nr. 802001-6658

Rapport om årsredovisningen

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Svenska Jägareförbundet för år 2015.

Styrelsens och generalsekreterarens ansvar för årsredovisningen

Det är styrelsen och generalsekreteraren som har ansvaret för att upprätta en årsredovisning som ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen och för den interna kontroll som styrelsen och generalsekreteraren bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Revisorns ansvar

Vårt ansvar är att uttala oss om årsredovisningen på grundval av vår revision. Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige. Dessa standarder kräver att vi följer yrkesetiska krav samt planerar och utför revisionen för att uppnå rimlig säkerhet att årsredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter.

En revision innefattar att genom olika åtgärder inhämta revisionsbevis om belopp och annan information i årsredovisningen. Revisorn väljer vilka åtgärder som ska utföras, bland annat genom att bedöma riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel. Vid denna riskbedömning beaktar revisorn de delar av den interna kontrollen som är relevanta för hur föreningen upprättar årsredovisningen för att ge en rättvisande bild i syfte att utforma granskningsåtgärder som är ändamålsenliga med hänsyn till omständigheterna, men inte i syfte att göra ett uttalande om effektiviteten i föreningens interna kontroll. En revision innefattar också en utvärdering av ändamålsenligheten i de redovisningsprinciper som har använts och av rimligheten i styrelsens och generalsekreterarens uppskattningar i redovisningen, liksom en utvärdering av den övergripande presentationen i årsredovisningen.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Uttalanden

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av föreningens finansiella ställning per den 31 december 2015 och av dess finansiella resultat och kassaflöden för året enligt årsredovisningslagen.

Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att föreningsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för föreningen.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar samt stadgar

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och generalsekreterarens förvaltning för Svenska Jägareförbundet för år 2015.

Styrelsens och generalsekreterarens ansvar

Det är styrelsen och generalsekreteraren som har ansvaret för förvaltningen.

Revisorns ansvar

Vårt ansvar är att med rimlig säkerhet uttala oss om förvaltningen på grundval av vår revision. Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige.

Som underlag för vårt uttalande om ansvarsfrihet har vi utöver vår revision av årsredovisningen granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i föreningen för att kunna bedöma om någon styrelseledamot eller generalsekreteraren har företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för vårt uttalande.

Uttalande

Vi tillstyrker att föreningsstämman beviljar styrelsens ledamöter och generalsekreteraren ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Öster Malma den 22 mars 2016

Martin Dagermark
Auktoriserad revisor

Sören Larsson

Svenska Jägareförbundet

Öster Malma den 9 maj 2016
Oster Malma den 6 mars 2014

Björn Sprängare
Förbundsordförande

Maria Rankka
1:e vice ordförande

Torbjörn Lövbom
2:e vice ordförande

Britt Marie Nordquist

Peter Eriksson

Folke Fagerlund

Kristina Gustafsson

Lars Ingelmark

Torbjörn Larsson

Sven Lindén

Björn Sundgren

Bo Sköld

Vår revisionsberättelse har lämnats 2016-03-22

Martin Dagermark
Auktoriserad revisor

Sören Larsson
Förtroendevald revisor

Av årsstämman valda revisorer

Svenska Jägareförbundet

FOTO

Omslag: Kenneth Johansson

Styrelse: Magnus Rydholm

Älgjägare (sid 14): Madeleine Lewander

Älg (sid 15): Kenneth Johansson

Viltolycka (sid 19): Markus Olsson

Viltolycka (sid 21): Fredrik Widemo

Älg och dov (sid 22): Hans Ring

Havstrut (sid 23): Niklas Liljebäck

Råbock (sid 23): Kenneth Johansson

Skata (sid 23): Malou Kjellsson

Småskrake (sid 24): Niklas Liljebäck

Fjällgås (sid 25): Niklas Liljebäck

Sylvi Listhaug (sid 35): Madeleine Lewander

Friluftsdagar (sid 38): Madeleine Lewander

Kronvilt (sid 45): Kenneth Johansson

Viltmästare (sid 47): Martin Källberg

Kronhjort (sid 67): Sarah Nordlinder